

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៨០៩/០១៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោកាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មទំនិញ អាស៊ាន ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំ រដ្ឋសភាជាវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី ៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់និង គតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមលើ

កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការណែនាំកម្មវិធីនិយ្យអាស៊ាន

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការណែនាំកម្មវិធីនិយ្យអាស៊ាន ដែលធ្វើនៅ រាមាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ ហើយដែលមានអត្ថបទ ទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

ព.ល.០៩០៤.៤៨៦

បានយកសេចក្តីប្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

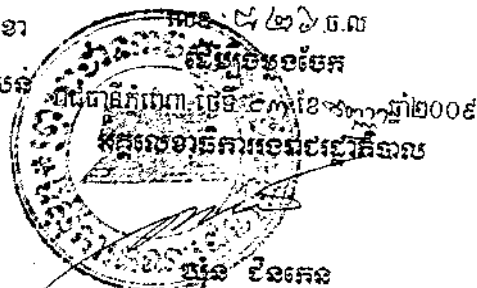
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ហត្ថលេខា

គាត ឈន់

កិច្ចព្រមព្រៀងការណ៍កម្ពុជានិរន្តរភាព

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
ប្រជាធិបតេយ្យខ្មែរ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជា
ណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ប្រទេសសមាជិកនៃប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍
(ដែលហៅថា " បណ្តាប្រទេសសមាជិក") ឬតែមួយហៅថា " ប្រទេសសមាជិក ") :

ដោយរំលឹកឡើងវិញ នូវសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រមុខដឹកនាំ ដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អាស៊ាន មានសសរស្តម្ភប៊ីគី
សហគមន៍នយោបាយ-សន្តិសុខអាស៊ាន (APSC) សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) និងសហគមន៍
សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន (ASCC) ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសអាស៊ាន Concord II ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣ នៅបាណី ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី និងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញអាស៊ាន
ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី

ប្តេជ្ញា ធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅក្នុងការបង្កើតអាស៊ានជាទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយដែលមានចរិក
លក្ខណៈនៃសេរីកម្មទំនិញ សេវា វិនិយោគ ពលកម្មជំនាញ និងធ្វើឱ្យមានសេរីកម្មជាងមុននៃលំហូរទុនដូចមាន
គ្រោងទុកដោយធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និងប្រកាសស្តីពីផែនការសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខា
ដោយប្រមុខអាស៊ាន នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី

ដោយទទួលស្គាល់ សមិទ្ធិផលសំខាន់ៗ និងការចូលរួមចំណែកទៅនឹងបណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀង និងឧបករណ៍
សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានដែលមានស្រាប់នៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ក្នុងការសម្របសម្រួលលំហូរទំនិញដោយសេរីនៅក្នុង
តំបន់ រួមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការរៀបចំពាណិជ្ជកម្មអនុគ្រោះអាស៊ាន (១៩៧៧) កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពី
កម្មវិធីអនុគ្រោះពន្ធរួមសម្រាប់តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន (១៩៩៧) កិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីតយ
(១៩៩៧) កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីការរៀបចំការទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក (១៩៩៨) កិច្ច
ព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ អ៊ី-អាស៊ាន (២០០០) ពិធីសារស្តីពីការអនុវត្តឈ្មោះទំនិញរួមអាស៊ាន (២០០៣)
កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានសម្រាប់សមាហរណកម្មវិស័យអាទិភាព (២០០៤) កិច្ចព្រមព្រៀងសម្រាប់
ការបង្កើត និងអនុវត្តច្រកអាស៊ានតែមួយ (២០០៥)

ដោយប្រាថ្នា ធ្វើឱ្យទៅមុខដោយការរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញទូលំទូលាយអាស៊ានដែលស្ថាបនា
ឡើងផ្នែកលើការសន្យាគ្រោងកិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានដែលមានស្រាប់ ដើម្បីផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់
ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចសេរីកម្មលំហូរទំនិញនៅក្នុងតំបន់

ដោយឡែកជាក់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញទូលំទូលាយអាស៊ាន អាចបន្ថយជាអប្បបរមាបំរុង និងជំរុញការផ្សារភ្ជាប់សេដ្ឋកិច្ចក្នុងចំណោមបណ្តាសមាជិក បន្ថយតម្លៃនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម បង្កើនពាណិជ្ជកម្មវិនិយោគ និងប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច បង្កើតទីផ្សារធំជាង ព្រមជាមួយនឹងភាពានុវត្តភាពប្រសើរជាង និងសេដ្ឋកិច្ចមាត្រដ្ឋានធំជាង សម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក និងបង្កើត និងរក្សាភាពតំបន់វិនិយោគប្រកបដោយភាពប្រកួតប្រជែង

ដោយទទួលស្គាល់ថា កម្រិតខុសគ្នានៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចរវាង និងក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសសមាជិក និងសេចក្តីត្រូវការដើម្បីបំបាត់ធាតុនៃការអភិវឌ្ឍ និងសម្រួលការចូលរួមកាន់តែច្រើនឡើងរបស់ប្រទេសសមាជិក ជាពិសេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម នៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានតាមរយៈផ្តល់ភាពទន់ភ្លន់ និងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងអភិវឌ្ឍន៍

ដោយទទួលស្គាល់ ថែមទៀត បទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីប្រកាសរដ្ឋមន្ត្រីរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកស្តីពីវិធានការអនុគ្រោះដល់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច

ដោយទទួលស្គាល់ថា តួនាទីសំខាន់ និងការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងការបង្កើនពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគក្នុងចំណោមប្រទេសសមាជិក និងតម្រូវការជំរុញ និងសម្រួលបន្ថែមការចូលរួមតាមរយៈសហគមន៍ពាណិជ្ជកម្មអាស៊ានផ្សេងៗ ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចនៃសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និង

ដោយទទួលស្គាល់ថា តួនាទីនៃបណ្តាភិច្ចសម្រុះសម្រួលពាណិជ្ជកម្មតំបន់ ដូចជាកត្តាលើកក្នុងការជំរុញសេរីភាពពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក និងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងដូចជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មពហុភាគី

បានព្រមព្រៀងដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលបំណង

គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គឺដើម្បីសម្រេចបាននូវសេរីភាពលំហូរទំនិញនៅក្នុងអាស៊ាន ដូចជាមធ្យោបាយមូលដ្ឋានក្នុងការបង្កើតទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយសម្រាប់សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច

នៅក្នុងតំបន់ឱ្យស៊ីជម្រៅជាង ដើម្បីធានាឆ្ពោះទៅរកការសម្របសម្រួលសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) នៅឆ្នាំ ២០១៥ ។

៤

មាត្រា ២.- និយមន័យទូទៅ

១. សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លើកលែងតែបរិបទតម្រូវផ្សេងពីនេះ :

(ក) **អាស៊ាន** មានន័យថា សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ដែលរួមមាន ប្រឺណេដេស៊ីសាឡិម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យ ទួរវ៉ា ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋប៊្រុយណេ ដារូ សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ។

(ខ) **អាជ្ញាធរតយ** មានន័យថា អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលទទួលខុសត្រូវក្រោមច្បាប់របស់ប្រទេសសមាជិកសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងច្បាប់តយ ។

(គ) **ពន្ធគយ** មានន័យថា ពន្ធគយ ឬពន្ធនាំចូល និងបន្ទុកណាមួយដែលត្រូវទារ ពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលទំនិញ ឬទំនិញដាក់បញ្ចូលនូវ :

(i) បន្ទុកណាមួយដែលស្នើទៅនឹងពន្ធក្នុងប្រទេសដែលបានដាក់ឱ្យជាប់ពន្ធប្រហារ បទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខ័ណ្ឌ ២ មាត្រា III នៃ GATT ១៩៩៤ ដោយគោរពទៅតាម ទំនិញដូចនឹងទំនិញក្នុងប្រទេស ឬចំពោះទំនិញដែលទំនិញនាំចូលត្រូវបានផលិតទាំង ប្រុង ឬផ្នែកណាមួយ ។

(ii) ពន្ធលើការលក់ចម្លងថ្លៃ និងពន្ធរក្សាតុល្យភាព អនុវត្តស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិ នៃមាត្រា VI នៃ GATT ១៩៩៤ កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VI នៃ GATT ១៩៩៤ និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិធានការឧបត្ថម្ភធន និងរក្សាតុល្យភាព នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ 1A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ឬ ។

(iii) កម្រៃ និងបន្ទុកណាមួយសមាមាត្រនឹងតម្លៃសេវាដែលបានផ្តល់ ។

(ឃ) **ច្បាប់តយ** មានន័យថា បណ្តាច្បាប់ និងបទបញ្ជាដែលគ្រប់គ្រង និងប្រតិបត្តិដោយអាជ្ញាធរ តយនៃប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល នាំចេញ ឆ្លងកាត់ ផ្ទេរ និង រក្សាទំនិញ ដែលទាំងអស់នោះពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល បន្ទុក និងពន្ធអាករផ្សេងៗ ទៀត ឬទៅ

នឹងការហាមឃាត់. ការដាក់កម្រិត និងការត្រួតពិនិត្យដូចគ្នាអំពីចលនានៃទំនិញដែលត្រូវ
ត្រួតពិនិត្យនៅពេលឆ្លងកាត់ព្រំដែនគយនៃប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ។

- (ង) **តម្លៃគិតពន្ធគយនៃទំនិញ** មានន័យថា តម្លៃនៃទំនិញសម្រាប់គោលបំណងនៃការទាញ
តាមពន្ធគយផ្នែកលើតម្លៃទំនិញនាំចូល ។
- (ច) **ថ្លៃ** មានន័យថា បណ្តាថ្លៃនៃប្រតិទិន រាប់បញ្ចូលទាំងចុងសប្តាហ៍ និងថ្ងៃឈប់សម្រាក ។
- (ឆ) **ការវិភាគលើការប្តូររូបិយប័ណ្ណ** មានន័យថា វិធានការដែលអនុវត្តដោយសមាជិកក្នុង
ទម្រង់នៃការវិភាគ និងនីតិវិធីរដ្ឋបាលដទៃក្នុងការប្តូររូបិយប័ណ្ណដែលប៉ះពាល់ដល់ការ
វិភាគពាណិជ្ជកម្ម ។
- (ជ) **GATT** មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទូទៅស្តីពីពន្ធគយ និងពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ
១៩៩៤ រួមបញ្ចូលទាំងសេចក្តីកំណត់ និងបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមរបស់វាដែលមាននៅក្នុង
ឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។
- (ឈ) **ប្រព័ន្ធចុះសម្រុងគ្នា ឬ HS** មានន័យថា ដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ
ស្តីពីប្រព័ន្ធលេខកូដ និងការបរិយាយទំនិញចុះសម្រុងគ្នា រួមទាំងវិសោធនកម្មណាក៏ដោយ
ដែលបានអនុម័ត និងអនុវត្តដោយប្រទេសសមាជិក ទៅតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករៀងៗ ខ្លួន ។
- (ញ) **MFN** មានន័យថា ប្រព្រឹត្តិកម្មប្រជាជាតិដែលទទួលបានភាពអនុគ្រោះបំផុតនៅក្នុង
WTO ។
- (ដ) **រវាងមិនមែនពន្ធ** មានន័យថា បណ្តាវិធានការមិនមែនពន្ធ ដែលដាក់ស្តែងហាមឃាត់ ឬ
វិភាគការនាំចូល ឬការនាំចេញទំនិញនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក ។
- (ប) **ទំនិញដើមកំណើត** មានន័យថា ទំនិញមានលក្ខណៈពេញលេញថាមានដើមកំណើតនៅក្នុង
ប្រទេសសមាជិកមួយ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងបណ្តាបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូក ៣ ។
- (ឧ) **ប្រព្រឹត្តិកម្មពន្ធអនុគ្រោះ** មានន័យថា សម្បទានពន្ធចំពោះទំនិញដើមកំណើតដូចដែលមាន
ចែងដោយអត្រាពន្ធដែលអាចអនុវត្តបានប្រើក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- (ច) **ការដាក់កម្រិតបរិមាណ** មានន័យថា វិធានការដែលមានបំណងហាមឃាត់ ឬដាក់កម្រិត
បរិមាណនៃពាណិជ្ជកម្មជាមួយបណ្តាសមាជិកដទៃ ទោះបីជាធ្វើតាមរយៈកូតា អាជ្ញាប័ណ្ណ
ឬវិធានការដទៃដែលមានប្រសិទ្ធភាពប្រហាក់ប្រហែល រួមទាំងវិធានការរដ្ឋបាល និងបណ្តា
តម្រូវការដែលដាក់កម្រិតពាណិជ្ជកម្ម។

- (ន) កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ ATIGA មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន ។
- (ប) WTO មានន័យថា អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និង ។
- (ង) កិច្ចព្រមព្រៀង WTO មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងទំនាក់ទំនងសហប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក បានធ្វើនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៤ និងបណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត ដែលបានចរចាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពាក្យទាំងអស់ដាច់ដាច់វចនៈត្រូវបញ្ចូលទាំងពហុវចនៈ និងពាក្យទាំងអស់ដាច់ពហុវចនៈត្រូវបញ្ចូលទាំងពហុវចនៈ លើកលែងតែបានបញ្ជាក់ផ្សេងពីនេះនៅក្នុងបរិបទ ។

មាត្រា ៣.- ចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញ

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមបណ្តប្រទេសសមាជិក ត្រូវតែអនុលោមទៅតាមអាស៊ាននាមវិធានរាងពន្ធដូសសម្រុង (AHTN) ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងពិធីសារត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តនៃអាស៊ាននាមវិធានរាងពន្ធដូសសម្រុង ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៣ និងវិសោធនកម្មណាមួយនៅក្នុងនោះ ។

មាត្រា ៤.- ទំនិញត្រូវដកចេញ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះផលិតផលទាំងអស់ក្រោមអាស៊ាននាមវិធានរាងពន្ធដូសសម្រុង (AHTN) ។

មាត្រា ៥.- ប្រព្រឹត្តិកម្មប្រជាជាតិអនុគ្រោះបំផុត

ចំពោះពន្ធនាំចូលក្រោយពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ប្រសិនបើប្រទេសសមាជិកមួយចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយជាមួយប្រទេសមិនមែនជាសមាជិក ដែលការសន្យាមានលក្ខណៈអនុគ្រោះជាង ដូចដែលមានចែងនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកដទៃទានសិទ្ធិស្នើសុំការចរចាជាមួយសមាជិកនោះ ដើម្បីស្នើបញ្ចូលប្រព្រឹត្តិកម្មនោះ ដែលការអនុគ្រោះមិនតិចជាងការអនុគ្រោះដែលបានផ្តល់ឱ្យនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ការសម្រេចផ្តល់ភាពអនុគ្រោះពន្ធនេះត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋានឯកតាភាគី ។ ការផ្តល់នៃភាពអនុគ្រោះនេះ ត្រូវជូនដល់បណ្តប្រទេសសមាជិកទាំងអស់ ។

មាត្រា ៦.- ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិស្តីពីពន្ធ និង បទបញ្ជាគុណស្រុក

សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិចំពោះទំនិញរបស់បណ្តាសមាជិកដទៃ ស្របទៅតាម មាត្រា III នៃ GATT ១៩៩៤ ។ ក្នុងន័យនេះ មាត្រា III នៃ GATT ១៩៩៤ ត្រូវបានបញ្ចូល និងជាផ្នែកមួយ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដូចដែលបានកែប្រែ។

មាត្រា ៧.- កម្រៃ និងបន្ទុកនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល និងនាំចេញ

១. ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានាថា យោងទៅតាមមាត្រា VIII.1 នៃ GATT ១៩៩៤ កម្រៃ និងបន្ទុកនានា ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ (ផ្សេងក្រៅពីពន្ធនាំចូល និងនាំចេញ បន្ទុកនានាដែលមាន តម្លៃស្មើនឹងពន្ធក្នុងស្រុក ឬបន្ទុកក្នុងស្រុកដទៃទៀតដែលអនុវត្តស្របទៅនឹងមាត្រា III.2 នៃ GATT ១៩៩៤ និង ពន្ធលើការលក់បង្កូចតម្លៃ និងពន្ធរក្សាតុល្យភាព) ដែលបានដាក់ ឬទាក់ទងនឹងការនាំចូល និងនាំចេញ ត្រូវបានកំណត់ប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងតម្លៃសេវាផ្តល់ និងមិនមែនជាការការពារ ដោយប្រយោលចំពោះ ទំនិញក្នុងស្រុក ឬការយកពន្ធលើការនាំចូល ឬនាំចេញសម្រាប់គោលបំណងសារពើពន្ធ ។

២. ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាបន្ទាន់នូវសេចក្តីលំអិតនៃកម្រៃ និងបន្ទុក ពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល និងនាំចេញ ហើយត្រូវធ្វើឱ្យមានព័ត៌មានទាំងនោះនៅលើអ៊ីនធឺណែត។

មាត្រា ៨.- ការលើកលែងទូទៅ

ស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលតម្រូវថាវិធានទាំងនោះ មិនអាចអនុវត្តតាមរបៀបដែលអាចជា មធ្យោបាយអាជ្ញាកណ្តាល ឬរើសអើងតាមអំពើចិត្ត និងមិនអាចដោះសារបានក្នុងចំណោមប្រទេសសមាជិក នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌដូចគ្នា ឬការរឹតត្បិតបែបណាក៏បំបាំងលើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីរារាំងការអនុម័ត ឬការអនុវត្តដោយប្រទេសសមាជិកនូវវិធានការ:

- (ក) ចាំបាច់ដើម្បីការពារសីលធម៌សាធារណៈ ។
- (ខ) ចាំបាច់ដើម្បីការពារជីវិត ឬសុខភាពមនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិ ។
- (គ) ពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូល ឬនាំចេញមាស ឬប្រាក់ ។
- (ឃ) ចាំបាច់ដើម្បីធានាការអនុវត្តច្បាប់ ឬបទបញ្ជាដែលមិនសមស្របទៅនឹងបទបញ្ញត្តិនៃកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងច្បាប់ ឬបទបញ្ជា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រតិបត្តិការគយ ការប្រតិបត្តិ

ឯកភាពដែលប្រតិបត្តិនៅក្រោមកថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រា ៥ និងមាត្រា XVII នៃ GATT ១៩៩៤
ការការពារប៉ាតង់ ផ្ទុកសញ្ញា និងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការការពារនៃការអនុវត្តខុស ។

- (ង) ទាក់ទងទៅនឹងផលិតផលនៃពលកម្មពន្ធនាគារ ។
- (ច) ដាក់ឱ្យជាប់ពន្ធសម្រាប់ការការពារសម្បត្តិសិល្បៈជាតិ តម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬផ្នែកបុរាណវិទ្យា ។
- (ឆ) ពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភបំពានធនធានធម្មជាតិដែលជិតបាត់បង់ ប្រសិនបើវិធានការទាំងនោះត្រូវបានធ្វើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយនឹងការដាក់កម្រិតទៅលើផលិតផល ឬការប្រើប្រាស់ ។
- (ជ) ធ្វើដោយអនុលោមទៅតាមកាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទំនិញអន្តររដ្ឋាភិបាលដែលអនុលោមទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានដាក់ជូន WTO និងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬដែលបានដាក់ជូនហើយ ត្រូវបានអនុញ្ញាត ។
- (ឈ) ពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់កម្រិតលើការនាំចេញវត្ថុធាតុដើមក្នុងស្រុកដែលចាំបាច់ដើម្បីធានាបរិមាណចាំបាច់នៃវត្ថុធាតុដើមនោះសម្រាប់ឧស្សាហកម្មកែច្នៃក្នុងស្រុក នៅក្នុងកំឡុងពេលដែលតម្លៃក្នុងស្រុកនៃវត្ថុធាតុដើមនោះទាបជាងតម្លៃទីផ្សារពិភពលោក ជាផ្នែកមួយនៃវិធានការរក្សាល្បឿនការបង់រដ្ឋាភិបាល ដោយផ្តល់ថា ការដាក់កម្រិតទាំងនោះមិនត្រូវបានធ្វើឱ្យកើនឡើងការនាំចេញ ឬការការពារឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក និងមិនត្រូវធ្វើឱ្យប្រសិទ្ធភាពលើបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀតព្រមព្រៀងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការមិនមានការរើសអើង និង ។
- (ញ) ចាំបាច់ទៅនឹងការទទួលយក និងការចែករាយផលិតផលជាទូទៅ ឬការផ្គត់ផ្គង់ឈាមឈាមខ្លី ដោយផ្តល់ថា រាល់វិធានការទាំងនោះត្រូវតែស្របទៅតាមគោលការណ៍ដែលប្រទេសសមាជិកមានសិទ្ធិទទួលបានចំណែកស្មើគ្នានៃការផ្គត់ផ្គង់អន្តរជាតិនៃផលិតផលនោះ ហើយវិធានការទាំងឡាយណាដែលមិនស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀតនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបញ្ចប់ភ្លាមៗ នៅពេលដែលវាក្មេងដែលកើតឡើងលែងមាន ។

មាត្រា ៩. ការលើកលែងខាងសន្តិសុខ

គ្មានអ្វីដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានរៀបរាប់ពី :

- (ក) តម្រូវឱ្យប្រទេសសមាជិកណាមួយផ្តល់ ឬផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ដែលគេគិតថាផ្ទុយទៅនឹងផលប្រយោជន៍ខាងសន្តិសុខចាំបាច់ ឬ ។

(ខ) ការការពារប្រទេសសមាជិកណាមួយពីការធ្វើសកម្មភាពដែលគេគិតថាចាំបាច់សម្រាប់ការការពារ ផលប្រយោជន៍ខាងសន្តិសុខរបស់ប្រទេសនោះ :

- (i) ពាក់ព័ន្ធនឹងវត្ថុធាតុដុះ ឬវត្ថុធាតុដែលចេញពីធាតុដុះ ។
- (ii) ពាក់ព័ន្ធនឹងចរាចរអារ្យ ជាតិដុះ និងឧបករណ៍សង្គ្រាម និងការចរាចរទំនិញដទៃ និងវត្ថុធាតុដែលកំពុងបន្តដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលសម្រាប់គោលបំណងផ្គត់ផ្គង់ការបង្កើត ទ័ព ។
- (iii) សកម្មភាពដើម្បីការពារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈដ៏សំខាន់ រួមមានទូរគមនាគមន៍ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថាមពល និងទឹក ពីគោលបំណងធ្វើឱ្យខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនោះ ។
- (iv) សកម្មភាពទាន់ពេលវេលានូវភាពអាសន្នក្នុងស្រុក ឬសង្គ្រាម ឬភាពអាសន្នផ្សេងៗ ទៀតខាងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ឬ ។
- (គ) ការការពារប្រទេសសមាជិកណាមួយពីការចាត់វិធានការដោយអនុលោមទៅតាមកាតព្វកិច្ច ក្រោមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ១០. វិធានការការពារតុល្យភាពទូទាត់

គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានរៀបរាប់ពីការការពារប្រទេសសមាជិកមួយពីការចាត់ វិធានការសម្រាប់គោលបំណងតុល្យភាពទូទាត់ ។ ប្រទេសសមាជិកមួយដែលប្រើប្រាស់វិធានការទាំងនោះ អាចធ្វើដូច្នោះ ដោយយោងទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានបង្កើតនៅក្រោមមាត្រា XII នៃ GATT ១៩៤៤ និង ការយោគយល់ស្តីបឋមព្យញ្ជន្តិកតុល្យភាពទូទាត់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពន្ធតម និងពាណិជ្ជកម្ម ១៩៤៤ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

មាត្រា ១១. គំនិតច្នៃទំនាក់ទំនង

១. លើកលែងតែមានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ប្រទេសសមាជិកត្រូវជូនព័ត៌មាននូវរាល់ សកម្មភាព ឬវិធានការដែលគេមានបំណងអនុវត្ត :

- (ក) ដែលអាចជាមោឃៈភាព ឬប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍ប្រទេសសមាជិកដទៃ ដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោលក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ ។

(ខ) នៅពេលដែលសកម្មភាព ឬវិធានការអាចរារាំងការសម្រេចចិត្តនៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀង
នេះ ។

២. ដោយគ្មានការប៉ះពាល់ទូទៅនៃកាតព្វកិច្ចរបស់ប្រទេសសមាជិកក្រោមកថាខណ្ឌ ១ នៃ មាត្រា
នេះ នីតិវិធីជូនព័ត៌មានត្រូវអនុវត្ត ប៉ុន្តែត្រូវតែមានដែនកំណត់ ដើម្បីធានាឱ្យវិធានការដែលមានរូបរាងនៅ
ក្នុងបញ្ជីមុនសម្ព័ន្ធ ១ និងការកែប្រែទាំងនោះ ។

៣. ប្រទេសសមាជិកមួយត្រូវធ្វើការជូនព័ត៌មានទៅកិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ច (SEOM) និង
លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានមុនពេលសកម្មភាព ឬវិធានការមានប្រសិទ្ធិភាព ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១
នៃមាត្រានេះ ។ លើកលែងតែមានការចែងផ្សេងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ការជូនព័ត៌មានត្រូវតែធ្វើឡើងយ៉ាង
តិចតិច្ចបំផុតហុកស៊ីប (៦០) ថ្ងៃ មុនពេលដែលសកម្មភាព នឹងវិធានការទាំងនោះចូលជាធរមាន ។ ប្រទេស
សមាជិកមួយ ដែលលើសអនុវត្តសកម្មភាព នឹងវិធានការត្រូវផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាមុន
ជាមួយប្រទេសសមាជិកទាំងនោះ ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ទៅនឹងសកម្មភាព និងវិធានការពាក់ព័ន្ធ ។

៤. ការជូនព័ត៌មាននៃគោលបំណងសកម្មភាព និងវិធានការដែលចេញផ្តល់ដោយសមាជិកមួយត្រូវ
រួមមាន :

- (ក) រៀបរាប់ពីសកម្មភាព ឬវិធានការដែលត្រូវប្រើប្រាស់ ។
- (ខ) មូលហេតុនៃការប្រើប្រាស់សកម្មភាព ឬវិធានការ និង ។
- (គ) កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត និងរយៈពេលនៃសកម្មភាព ឬវិធានការ ។

៥. អង្គនីមួយៗនៃការជូនព័ត៌មាន និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធត្រូវតែរក្សាការសម្ងាត់ ។

៦. លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវធ្វើ/ដើរតួនាទីភ្នាក់ងារកណ្តាលនៃការជូនព័ត៌មាន រួមទាំងការផ្តល់
យោបល់ជាលាយលក្ខណ៍ និងលម្អិតនៃការពិភាក្សា ។ ប្រទេសសមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្តល់លេខាធិ-
ការដ្ឋានអាស៊ាននូវច្បាប់ចម្លងមួយច្បាប់នៃការផ្តល់យោបល់ដែលបានទទួល ។ លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវ
យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ដើម្បីជូនព័ត៌មានដែលតម្រូវ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុង
កថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រានេះ ដែលមិនទាន់មានលក្ខណៈពេញលេញទាំងស្រុង ។ លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវ
ផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធការជូនព័ត៌មាននីមួយៗ ទៅតាមការឆ្លើយតបទៅប្រទេសសមាជិកណាមួយ ។

៧. ប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដោយគ្មានការរើសអើងសម្រាប់សមាជិកដទៃ
ក្នុងការផ្តល់យោបល់របស់គេជាលាយលក្ខណ៍ និងពិភាក្សាយោបល់ទាំងនេះនៅពេលដែលមានការស្នើសុំ ។
ការចូលរួមពិភាក្សាដោយសមាជិកពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងសមាជិកដទៃ ត្រូវតែសម្រាប់គោលបំណង ដើម្បី

សាកសួរពីការបញ្ជាក់បន្ថែមស្តីអំពីសកម្មភាព ឬវិធានការ។ ប្រទេសសមាជិកអាចគិតការពិចារណា ចំពោះ យោបល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងពិភាក្សានៅក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព ឬវិធានការ។

៨. ប្រទេសសមាជិកដទៃត្រូវបង្ហាញយោបល់របស់គេក្នុងកំឡុងដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ នៃការជូន ព័ត៌មាន។ ការខកខានរបស់សមាជិកណាមួយក្នុងការផ្តល់យោបល់ក្នុងកំឡុងពេលកំណត់ មិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ សិទ្ធិក្នុងការស្វែងរកឧបសគ្គស្របច្រកមាត្រា ៨៨ ទេ។

មាត្រា ១២.- ការឆោះតម្កល់ និង រដ្ឋបាលនៃបណ្ណាល័យពាណិជ្ជកម្ម

១. មាត្រា X នៃ GATT ១៩៩៤ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូល និងបង្កើតជាផ្នែករួមមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ ដូចដែលបានកែប្រែ។

២. តាមលទ្ធភាពដែលអាចទៅបាន ប្រទេសសមាជិកមួយត្រូវធ្វើច្បាប់ បទបញ្ជា សេចក្តីសម្រេច និង វិធានផ្សេងៗ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា X នៃ GATT ១៩៩៤ ដែលមាននៅលើអ៊ីនធឺណែត។

មាត្រា ១៣.- ការតម្កល់ឯកសារពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន

១. ការតម្កល់ឯកសារពាណិជ្ជកម្មអាស៊ានរួមមានច្បាប់ និងនីតិវិធីស្តីពីពាណិជ្ជកម្ម និងគយ ដែល ប្រទេសសមាជិកទាំងអស់ត្រូវបង្កើត និងធ្វើឱ្យអាចចូលបានដោយសាធារណៈតាមរយៈអ៊ីនធឺណែត។

២. ការតម្កល់ឯកសារពាណិជ្ជកម្មត្រូវមានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដល់ពាណិជ្ជកម្មដូចជា (i) តារាងពន្ធគយ (ii) ពន្ធ MFN ពន្ធអនុគ្រោះក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងដទៃរបស់អាស៊ានជាមួយដៃគូ ពាណិជ្ជកម្ម (iii) វិធានដើមកំណើត (iv) វិធានការមិនមែនពន្ធគយ (v) ពាណិជ្ជកម្មជាតិ និងច្បាប់ និង វិធានគយ (vi) នីតិវិធី និងឯកសារតម្រូវ (vii) វិធានរដ្ឋបាល (viii) ការអនុវត្តដែលប្រទេស សមាជិកនីមួយៗ បានប្រើប្រាស់ក្នុងការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និង (ix) បញ្ជីពាណិជ្ជករដែលបានផ្តល់ សិទ្ធិដោយប្រទេសសមាជិក។

៣. លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវរក្សា និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនូវការតម្កល់ឯកសារពាណិជ្ជកម្មដោយ ឈរលើមូលដ្ឋានជូនព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ដោយប្រទេសសមាជិក ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១១។

មាត្រា ១៤.- ការសម្ងាត់

១. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តម្រូវឱ្យប្រទេសសមាជិកមួយផ្តល់ព័ត៌មានសម្ងាត់បើកចំហរ ដែលចំពោះដល់ការប្រតិបត្តិក្បាច់របស់ប្រទេសសមាជិកនោះ ឬមិនផ្ដន្ទាទេ ផ្ទុយទៅនឹងវិស័យប្រយោជន៍ សាធារណៈ ឬនាំមកនូវសេចក្ដីលំអៀងដល់ជនប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់នៃសហគ្រាស សាធារណៈ ឬឯកជនណាមួយ ។

២. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវរៀបរាប់ពិការតម្រូវឱ្យប្រទេសសមាជិកមួយក្នុងការផ្តល់ ព័ត៌មាន ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការ និងគណនីនៃអតិថិជនរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣. ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជារក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មាន ដែលបានផ្តល់ជា សម្ងាត់ដោយសមាជិកដទៃដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៤. ថ្វីបើមានចែងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១ ២ និង ៣ នៃមាត្រានេះមិនអាចអនុវត្តបានចំពោះជំពូក ៦ ទេ ។

មាត្រា ១៥.- ទំនាក់ទំនង

រាល់ការទំនាក់ទំនងផ្លូវការ និងការផ្លាស់ប្តូរឯកភាពក្នុងចំណោមសមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការ អនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងជាភាសាអង់គ្លេស ។

មាត្រា ១៦.- ការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ប្រទេសសមាជិក

ការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ប្រទេសសមាជិកត្រូវតែសម្រួលដោយភាពទន់ភ្លន់ ដែលឯកភាពជា មុន តាមរយៈការចរចាលើបទប្បញ្ញត្តិក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ភាពទន់ភ្លន់ដែលឯកភាពជាមុននេះ ត្រូវតែមានចែង នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ ដាច់ដោយឡែក ។

មាត្រា ១៧.- ការកសាងសមត្ថភាព

ការកសាងសមត្ថភាពត្រូវផ្តល់តាមរយៈការអនុវត្តកម្មវិធីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីពង្រឹង សមត្ថភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងក្នុងប្រកបរបស់ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ កម្មវិធីការងារក្រោម គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់វិស័យកម្មអាស៊ាន (IAI) និងគំនិតផ្តួចផ្តើមកសាងសមត្ថភាពដទៃទៀត ។

មាត្រា ១៨.- រដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់ និងក្នុងស្រុក និងស្ថាប័នក្រៅរដ្ឋាភិបាល

១. សមាជិកមួយត្រូវប្រើប្រាស់វិធានការសមរម្យដែលមាន ដើម្បីធានាថាការប្រតិបត្តិតាម បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយរដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់ និងក្នុងស្រុក និងអាជ្ញាធរនៅក្នុងដែនដីរបស់ ខ្លួន ។

២. ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានកាតព្វកិច្ច និងការសន្យាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវ ធានាការប្រតិបត្តិតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដោយស្ថាប័នក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអនុវត្តអំណាចដែលផ្តល់ដោយ រដ្ឋាភិបាល ឬអាជ្ញាធរកណ្តាលក្នុងតំបន់ ឬក្នុងស្រុកនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។

**ជំពូកទី ២
សេរីកម្មពន្ធនាំចូល**

មាត្រា ១៩.- ការកាត់បន្ថយ ឬការលុបបំបាត់ពន្ធនាំចូល

១. លើកលែងតែមានចែងផ្សេងទៀតនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកត្រូវលុបពន្ធនាំចូលចំពោះ ផលិតផលដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មរវាងសមាជិកនៅឆ្នាំ ២០១០ សម្រាប់អាស៊ាន-៦^១ និង ឆ្នាំ ២០១៥ រួមជា មួយភាពទន់ភ្លន់ដល់ឆ្នាំ ២០១៨ សម្រាប់ CLMV^២ ។

២. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវកាត់បន្ថយ និង/ឬលុបពន្ធនាំចូលលើទំនិញដើមកំណើតរបស់សមាជិកដទៃ ទៅតាមបែបបទខាងក្រោម :

(ក) ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលដែលដាក់នៅក្នុងកម្មវិធី A នៃកម្មវិធីសេរីកម្មពន្ធនាំចូលរបស់ សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវលុបនៅឆ្នាំ ២០១០ សម្រាប់អាស៊ាន-៦ និងឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់ CLMV ទៅតាមកម្មវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងនោះ។ កម្មវិធី A របស់សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានាថា លក្ខខណ្ឌខាងក្រោមត្រូវបានបំពេញ :

- (i) សម្រាប់អាស៊ាន-៦ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥ :
 - ពន្ធនាំចូល យ៉ាងតិចបំផុត (៨០%) បន្ទាត់ពន្ធគយត្រូវលុប ។

^១ “ CLMV ” សំដៅទៅលើ កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម ។
^២ “ CLMV ” សំដៅទៅលើ កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម ។

- ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងគមនាគមន៍(ICT) ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង អ៊ី-អាស៊ាន ត្រូវលុប។
- ពន្ធនាំចូលលើផលិតទាំងអស់នៃវិស័យសមាហរណកម្មអាទិភាព (PIS) នៅ (០%) លើកលែងតែបន្ទាត់ពន្ធគយដែលនៅក្នុងបញ្ជីអវិជ្ជមាននៃ ពិធីសារស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានសម្រាប់វិស័យសមាហរណកម្មអាទិភាព និងការកែប្រែទៅតាមនោះ និង។
- ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលទាំងអស់ដែលស្នើ ឬតិចជាងប្រាំភាគរយ (៥%) ។

(ii) សម្រាប់ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលទាំងអស់ដែលស្នើ ឬតិចជាងប្រាំភាគរយ (៥%) នៅ ថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៩ ។

(iii) សម្រាប់កម្ពុជា ពន្ធនាំចូលយ៉ាងតិចបំផុតប្រាំភាគរយ (៨០%) បន្ទាត់ពន្ធគយដែលស្នើ និងតិចជាងប្រាំភាគរយ (៥%) នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៩ និង។

(iv) ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលមួយចំនួនរបស់ CLMV មិនលើសប្រាំភាគរយ (៧%) នៃបន្ទាត់ពន្ធគយត្រូវលុបនៅឆ្នាំ ២០១៨ ។ បញ្ជីផលិតផល និងកម្មវិធីកាត់បន្ថយពន្ធនាំចូលផលិតផលទាំងនេះត្រូវកំណត់ដោយ CLMV មិនយឺតជាង ថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ។

(ខ) ពន្ធនាំចូលលើផលិតផល ICT ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីកម្មវិធី B នៃសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវលុបជាបី (៣) ចំណែកនៅឆ្នាំ ២០០៨ ២០០៩ និង ២០១០ ទៅតាមកម្មវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងនោះ ។

(គ) ពន្ធនាំចូលលើផលិតផល PIS ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធី C នៃសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវលុបនៅឆ្នាំ ២០១២ ទៅតាមកម្មវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងនោះ ។

(ឃ) ពន្ធនាំចូលចំពោះកសិផលមិនទាន់កែច្នៃដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធី D នៃសមាជិកនីមួយៗ ទៅតាមរបៀបរបបសំវា ត្រូវកាត់បន្ថយ និងលុបឱ្យនៅសូន្យទៅ ៥ ភាគរយ (០-៥%) នៅឆ្នាំ ២០១០ សម្រាប់អាស៊ាន-៦ ២០១៣ សម្រាប់វៀតណាម ២០១៥ សម្រាប់ឡាវ និង

មីយ៉ាន់ម៉ា និង ២០១៧ សម្រាប់កម្ពុជា ទៅតាមកម្មវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងនោះ ។ ថ្វីបើមាន ដូចនេះ ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលស្តារបស់វៀតណាម ត្រូវលុបឱ្យនៅសូន្យ ទៅប្រាំភាគរយ (០- ៥%) នៅឆ្នាំ ២០១០ ។

(ង) ផលិតផលកសិផលមិនទាន់កែច្នៃដែលដាក់នៅក្នុងកម្មវិធី E នៃប្រទេសនីមួយៗ ទៅតាម របៀបរបស់វា ត្រូវអនុវត្តពន្ធនាំចូល MFN និងកាត់បន្ថយទៅតាមកម្មវិធីដែលមានចែងនៅ ក្នុងនោះ ។

(ច) ផលិតផលដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធី F របស់ថៃឡង់ដ៍ និង វៀតណាមត្រូវកាត់បន្ថយ អត្រាពន្ធកូតាចេញឱ្យស្របទៅនឹងកម្មវិធីកាត់បន្ថយពន្ធដែលឆ្លើយតបទៅនឹងចំណាត់ផលិតផល រៀងៗ ខ្លួន ។

(ឆ) ពន្ធនាំចូលលើផលិតផលប្រេងឥន្ធនៈ ដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធី G របស់កម្ពុជា និង វៀតណាមត្រូវកាត់បន្ថយស្របទៅតាមកម្មវិធីដែលបានព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមកដោយ សមាជិកទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងនោះ ។

(ជ) ផលិតផលដែលដាក់នៅក្នុងកម្មវិធី H នៃសមាជិកនីមួយៗ មិនត្រូវជាទិសដៅសម្រាប់ កាត់បន្ថយ ឬលុបពន្ធនាំចូល ដោយយោងទៅលើមូលហេតុដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨ ។

(ឈ) ការកាត់បន្ថយ និង លុបពន្ធនាំចូលត្រូវអនុវត្តនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា នៃឆ្នាំនីមួយៗ និង

(ញ) អត្រាមូលដ្ឋានពីពន្ធនាំចូលដែលត្រូវកាត់បន្ថយ ឬលុបត្រូវតែអត្រាពន្ធអនុគ្រោះដែលមាន ប្រសិទ្ធិភាពរួម នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ។

៣. លើកលែងតែមានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គ្មានសមាជិកណាមួយត្រូវមោឃៈភាព ឬធ្វើឱ្យខូចខាតពន្ធសម្បទានណាមួយដែលបានអនុវត្ត យោងទៅតាមកម្មវិធីពន្ធនាំចូលដែលមានចែងនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៥ នៃមាត្រានេះ ។

៤. លើកលែងតែមានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គ្មានសមាជិកណាមួយអាចបង្កើនពន្ធនាំ ចូលដែលមានស្រាប់បានបញ្ជាក់នៅក្នុងកម្មវិធីដែលអាចបានធ្វើ ដោយអនុលោមទៅតាមបណ្តាបទប្បញ្ញត្តិនៅ ក្នុងកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះស្តីពីការនាំចូលទំនិញដើមកំណើត ។

៥. លើកលែងតែមានការផ្តល់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២ (ក)(iv) នៃមាត្រានេះ កម្មវិធីពន្ធនាំចូល លំអិតដើម្បីអនុវត្តបែបបទនៃការកាត់បន្ថយ ឬលុបពន្ធនាំចូលដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រា នេះត្រូវបញ្ចប់មុនពេលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះសម្រាប់អឺរ៉ាស៊ី-៦ ចូលជាធរមាន និងប្រាំមួយ (៦) ខែបន្ទាប់ពី

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះសម្រាប់ CLMV ចូលជាធរមាន និងបង្កើតជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដូច
ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ។

៤

មាត្រា ២០.- ការលុបអត្រាពន្ធកូតា

១. លើកលែងតែមានការផ្តល់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកនីមួយៗ មិនត្រូវខូចខាតនាម
អត្រាពន្ធកូតា (TRQs) លើការនាំចូលទំនិញដើមកំណើតរបស់សមាជិកដទៃ ឬលើការនាំចេញទំនិញណាមួយ
ឆ្ពោះទៅដែនដីរបស់សមាជិក ។

២. វៀតណាម និង ថៃឡង់ដ៍ត្រូវលុប TRQs ដែលមានស្រាប់ដូចខាងក្រោម :

- (ក) ថៃឡង់ដ៍ ត្រូវលុបជាបី (៣) ចំណែក នៅថ្ងៃទី ១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ ២០០៩ និង
២០១០ ។
- (ខ) វៀតណាម ត្រូវលុបជាបី (៣) ចំណែក នៅថ្ងៃទី ១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៣ ២០១៤ និង
២០១៥ ជាមួយនឹងភាពទន់ភ្លន់រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៨ ។

មាត្រា ២១.- ការចេញប្រកាសអនុម័តផ្លូវច្បាប់

១. (ក) សមាជិកនីមួយៗ មិនតិចជាងកៅសិប (៩០) ថ្ងៃ សម្រាប់អាស៊ាន-៦ និងប្រាំមួយ (៦) ខែ
នៃសម្រាប់ CLMV បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចេញប្រកាស
អនុម័តផ្លូវច្បាប់ យោងទៅតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជាក្នុងស្រុកដើម្បីផ្តល់ប្រសិទ្ធិភាពនៃការ
អនុវត្តកម្មវិធីសេរីកម្មពន្ធនាំចូលដែលបានសន្យាមាត្រា ១៩ ។

(ខ) ប្រកាសអនុម័តផ្លូវច្បាប់ដែលបានចេញដោយអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ១ (ក) នៃ
មាត្រានេះត្រូវអនុវត្តជាប្រតិសកម្មដែលមានប្រសិទ្ធិភាពចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា នៃឆ្នាំចូល
ជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

(គ) នៅក្នុងករណីដែលប្រកាសអនុម័តផ្លូវការមួយមិនអាចចេញបាន ប្រកាសអនុម័តផ្លូវច្បាប់
ដើម្បីផ្តល់ប្រសិទ្ធិភាពសម្រាប់ការអនុវត្តនៃការកាត់បន្ថយ ឬលុបពន្ធនាំចូលនៃឆ្នាំនីមួយៗ ត្រូវ
ចេញយ៉ាងតិចបី (៣) ខែមុនកាលបរិច្ឆេទប្រសិទ្ធិភាពនៃការអនុវត្ត ។

២. សមាជិកអាចសម្រេចចិត្តធ្វើការសើរើឡើងវិញចំពោះផលិតផលដែលស្ថិតនៅក្នុងកម្មវិធី D និង
E ក្នុងគំនិតដើម្បីលើកកម្ពស់ការឈានចូលទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលទាំងនោះ ។ ប្រសិនបើផលិតផលជា

ទិសដៅសម្រាប់ការសិរីត្រូវបានឯកភាពដើម្បីផ្ទេរចេញពីកម្មវិធីដែលបានរៀបរាប់នោះ វាត្រូវដាក់បញ្ចូល
ទៅក្នុងកម្មវិធី A របស់សមាជិក និងជាទិសដៅសម្រាប់លុបពន្ធនាំចូលទៅតាមកម្មវិធីនោះ ។

មាត្រា ២២.- ការទទួលបានទូទសសម្បទាន

១. ផលិតផលដែលពន្ធនាំចូលនៃសមាជិកនាំចេញឈានទៅ ឬមានអត្រាថ្លៃភាគរយ (២០%) ឬ
ទាបជាង និងបានបំពេញទៅនឹងវិធានដើមកំណើតដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូក ៣ ត្រូវទទួលសម្បទានដោយ
ស្វ័យប្រវត្តិ ដែលផ្តល់ដោយសមាជិកនាំចូលដោយអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩ ។

២. ផលិតផលដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធី H មិនត្រូវទទួលបានការផ្តល់ពន្ធសម្បទានក្រោមកិច្ច
ព្រមព្រៀងនេះទេ ។

មាត្រា ២៣.- ការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារសម្បទាន

១. នៅក្នុងកាលៈទេសៈលើកលែងពីអ្វីដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ១០ មាត្រា ២៤ និងមាត្រា ៨៦
ដែលសមាជិកមួយប្រឈមមុខនឹងការលំបាកជាយថាហេតុក្នុងការអនុវត្តការសន្យាពន្ធនាំចូល សមាជិកនោះ
អាចកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារសម្បទានដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីក្នុងមាត្រា ១៩ ។

២. សមាជិកមួយដែលចង់ប្រើបទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ (ដែលហៅកាត់ថា
“សមាជិកបេក្ខភាព”) ត្រូវជូនព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារនៃសម្បទាន
ទៅក្រុមប្រឹក្សាតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន (AFTA) យ៉ាងតិចមួយរយប៉ែតសិប (១៨០) ថ្ងៃ មុន
កាលបរិច្ឆេទដែលការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬការពន្យារនៃសម្បទានមានប្រសិទ្ធិភាព ។

៣. សមាជិកដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ធ្វើការពិគ្រោះ ឬចរចាជាមួយសមាជិកដែលជាបេក្ខភាព
អនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ពីចំណាប់
អារម្មណ៍នេះ ក្នុងរយៈពេលកៅសិប (៩០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការជូនព័ត៌មានពីការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារ
នៃសម្បទានរបស់សមាជិកបេក្ខភាព ។

៤. បន្ទាប់ពីការជូនព័ត៌មានអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ សមាជិកបេក្ខភាពត្រូវចូល
ពិគ្រោះ ឬចរចាជាមួយសមាជិកដែលបានជូនព័ត៌មានអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ។ ក្នុងការ

ចរចាជាមួយសមាជិកដែលផលប្រយោជន៍ផ្គត់ផ្គង់ជាដុំកំប៉ុស្ត^៧ សមាជិកបេក្ខភាពត្រូវរក្សាកម្រិតសម្បទាន គុណសម្បត្តិទៅវិញទៅមក ឬបដិការី ដោយការអនុគ្រោះពាណិជ្ជកម្មមិនតិចជាងទៅសមាជិកដទៃដែលផ្តល់ ផលប្រយោជន៍ផ្គត់ផ្គង់ជាដុំកំប៉ុស្តលើសពីអ្វីដែលបានផ្តល់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មុនពេលចរចាដែលអាច បញ្ចូលទាំងការកែតម្រូវទូទាត់សងទៅនឹងទំនិញដទៃ ។ វិធានការកែតម្រូវទូទាត់សង ក្នុងទម្រង់ជាពន្ធនាំចូល ត្រូវផ្តល់ទៅដល់សមាជិកទាំងអស់ដោយមិនមានការរើសអើង ។

៥. ក្រុមប្រឹក្សា AFTA ត្រូវបានជូនព័ត៌មានពីលទ្ធផលនៃការពិគ្រោះ ឬចរចាអនុលោមទៅតាម កថាខណ្ឌ ៣ និង ៤ នៃមាត្រានេះ យ៉ាងតិចសែសិបប្រាំ (៤៥) ថ្ងៃ មុនពេលសមាជិកបេក្ខភាពមានបំណង ដាក់ការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារនៃសម្បទានដោយចូលជាធរមាន ។ ការជូនព័ត៌មានត្រូវរួមបញ្ចូល ទាំងការសម្រួលរបស់សមាជិកបេក្ខភាពដើម្បីអនុម័តវិធានការ និងត្រូវផ្តល់ដល់សមាជិកនូវកម្មវិធីការកែប្រែ បាននឹងធ្វើការកែប្រែ ឬការពន្យារសម្បទាន និងពេលវេលាដែលសមាជិកមានបំណងអនុវត្តបណ្តាវិធានការ នោះ ។

៦. នៅក្នុងស្ថានភាពដែលមិនឈានទៅដល់ការព្រមព្រៀងបន្ទាប់ពីការពិគ្រោះ ឬចរចាដោយ អនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ៣ និង ៤ នៃមាត្រានេះ ការជូនព័ត៌មានទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA ត្រូវរួមបញ្ចូល ទាំងសំណើសម្រាប់ការផ្តល់អនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សា AFTA ។

៧. ក្រុមប្រឹក្សា AFTA ត្រូវចេញការអនុញ្ញាតយល់ព្រម ឬអនុសាសន៍ក្នុងរយៈពេលសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបានការជូនព័ត៌មានអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ៥ នៃមាត្រានេះ ។

៨. នៅក្នុងស្ថានភាពដែលមានកាលៈទេសៈក្នុងការស្នើសម្រាប់ការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារនៃ សម្បទានត្រូវបានបញ្ឈប់សមាជិកបេក្ខភាពត្រូវស្ថាបនាឡើងវិញជាបន្ទាន់នូវសម្បទានពន្ធនាំចូល និងជូន ព័ត៌មានទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA ឱ្យបានសមស្រប ។ ក្នុងពេលស្ថាបនានៃសម្បទានពន្ធនាំចូល ឬបញ្ឈប់ការ ពន្យារសមាជិកបេក្ខភាពត្រូវអនុវត្តអត្រាដែលបានអនុវត្តទៅតាមកម្មវិធីសន្យា ប្រសិនបើការបង្កប់ ឬពន្យារ មិនទាន់បានកើតឡើងនៅឡើយទេ ។

៩. ក្នុងស្ថានភាពដែលមិនមានការអនុញ្ញាត ឬអនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សា AFTA អនុលោមទៅ តាមកថាខណ្ឌ ៧ នៃមាត្រានេះ និងសមាជិកបេក្ខភាព យ៉ាងណាក៏ដោយដំណើរការជាមួយនឹងការកែប្រែ

^៧ សមាជិកមួយមួយដែលទាត់ទុកថាមានផលប្រយោជន៍ផ្គត់ផ្គង់ជាដុំកំប៉ុស្ត ប្រសិនបើវាមាន ឬមូលហេតុនៃសម្បទានពន្ធនាំចូល វាត្រូវតែមានមូលហេតុសមហេតុផលសង្ឃឹមថាមាន ចំណែកចាំបាច់យ៉ាងតិចបំផុតខ្ទែភាគរយ (២០%) នៃការនាំចូលសរុបពីអាស៊ាន ចំពោះផលិតផលនោះក្នុងកំឡុងចំនួន (៣) ឆ្នាំ ជាមធ្យមនៅលើទិដ្ឋភាពនៃសមាជិកបេក្ខភាព ។

បណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារនៃសម្បទាន សមាជិកដែលមានផលប្រយោជន៍ផ្គត់ផ្គង់ដុំកំភួន ត្រូវមានសេរីភាព ក្នុងការចាត់វិធានការបន្ទាប់ពីសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ តែមិនឱ្យយឺតជាងកោសិប (៥០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីសមាជិក បេក្ខភាពចូលជាធរមាននៃការកែប្រែបណ្តោះអាសន្ន ឬពន្យារនៃសម្បទាន ត្រូវកែប្រែ ឬពន្យារសម្បទានជា ដុំកំភួនដែលមានតម្លៃស្មើនឹងសមាជិកបេក្ខភាព។ សមាជិកពាក់ព័ន្ធត្រូវជូនព័ត៌មានទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA នូវសកម្មភាពទាំងនោះ ។

មាត្រា ២៤.- ប្រព្រឹត្តិកម្មពិសេសចំពោះអង្គ និង សួរ

ពិធីសារស្តីពីការផ្តល់ការពិចារណាពិសេសសម្រាប់អង្គ និងសួរ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវផ្តុំជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

**ជំពូកទី ៣
វិធានដើមកំណើត**

មាត្រា ២៥.- និយមន័យ

- សម្រាប់គោលបំណងនៃជំពូកនេះ ៖
 - (ក) **វារីវប្បកម្ម** មានន័យថា របរកសិកម្ម នៃសិវិភាងរស់នៅក្នុងទឹកដែលរួមមាន ៖ ត្រី ពូកសត្វ សន្តាន ខ្យង ត្រី បង្កង ក្តាម កម្ទឹស ។ល។ និងវិជ្ជាជីវិតសត្វដែលគ្មានឆ្អឹងខ្នងរស់នៅក្នុង ទឹកផ្សេងៗ ទៀត និងរុក្ខជាតិក្នុងទឹក ដែលរស់នៅក្នុងទឹក ហើយមានអាហារបម្រុងដូចជាពង (ពង សត្វ និងរុក្ខជាតិក្នុងទឹក) កូនត្រី បង្កតុង និងកូនកុក ដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការជួយធ្វើឱ្យមានការ រីកធំធាត់ ដើម្បីពង្រឹងផលិតកម្ម ដូចជាការចិញ្ចឹម ការឱ្យចំណី ឬការការពារពីជម្ងឺផ្សេងៗ ។
 - (ខ) **ថ្លៃ ការធានារ៉ាប់រង និងការដឹកជញ្ជូន (CIF)** មានន័យថា តម្លៃនៃទំនិញដែលបាននាំចូល និងរួមទាំងថ្លៃដឹកជញ្ជូន និងធានារ៉ាប់រងដល់កំពង់ផែ ឬទីកន្លែងនៃប្រទេសដែលនាំចូល ។ តម្លៃត្រូវ តែធ្វើទៅតាមមាត្រា VII នៃ GATT ១៩៩៤ និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VII នៃ GATT ១៩៩៤ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។
 - (គ) **FOB** មានន័យថា តម្លៃដឹកជញ្ជូននៃទំនិញរួមបញ្ចូលទាំងថ្លៃដឹកជញ្ជូនទៅដល់កំពង់ផែ ឬ ទីកន្លែងចុងក្រោយនៅក្រៅប្រទេស ។ តម្លៃត្រូវតែធ្វើទៅតាមមាត្រា VII នៃ GATT ១៩៩៤ និង

កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VII នៃ GATT ១៩៩៤ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

(ឃ) **គោលការណ៍គណនេយ្យដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ទូទៅ (GAAP)** មានន័យថា ទទួលស្គាល់ ក្នុងសង្គមស៊ីវិលការគាំទ្រជាច្រើនពីអាជ្ញាធរដែនដីនៃសមាជិក ដោយគោរពទៅតាមកំណត់ត្រា ចំណូល ចំណាយ ថ្លៃចំណាយ ទ្រព្យសកម្ម និងបំណុល ព័ត៌មានផ្សព្វផ្សាយ និងការរៀបចំរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ។ ស្តង់ដារនេះអាចដាក់ជុំវិញគោលការណ៍នៃការអនុវត្តទូទៅក៏ដូចជាស្តង់ដារ ការអនុវត្ត និងនីតិវិធីលំអិត ។

(ង) **ទំនិញ** រួមបញ្ចូលទាំងវត្ថុធាតុដើម និង/ឬផលិតផល ដែលអាចមានវត្ថុធាតុ ឬផលិតទាំងស្រុង ទោះជាទំនិញនោះ មានគោលដៅសម្រាប់ប្រើប្រាស់បន្ទាប់ជាវត្ថុធាតុក្នុងសង្វាក់ផលិតកម្មណាមួយ ទៀតក៏ដោយ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃជំពូកនេះ ពាក្យ “ទំនិញ” និង “ផលិតផល” អាចប្រើជំនួស គ្នាបាន។

(ច) **វត្ថុធាតុដែលមានលក្ខណៈដូច និងវត្ថុធាតុដែលអាចផ្លាស់ប្តូរគ្នាបាន** មានន័យថា វត្ថុធាតុ ដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នា និងគុណភាពពណ៌ជូកម្ម សង្វាក់ផលិតកម្មដោយប្រើបច្ចេកទេស និងចរិក លក្ខណៈរូបរាងដូច និងបន្ទាប់មកដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផលិតផលចុងក្រោយ ដោយមិនអាចកំណត់បាន ថា មួយណាជាមួយណាសម្រាប់គោលបំណងដើមកំណើតដោយអាស្រ័យលើការកត់សម្គាល់។ល។

(ឆ) **វត្ថុធាតុ** មានន័យថា រូបធាតុ ឬសារធាតុដែលបានប្រើប្រាស់ ឬប្រើនៅក្នុងការផលិតទំនិញ ឬបញ្ចូលឱ្យទៅជាទំនិញដទៃទៀត ឬជាប្រធានបទរបស់សង្វាក់ផលិតនៃទំនិញផ្សេងទៀត។

(ជ) **ទំនិញដើម ឬវត្ថុធាតុដើម** មានន័យថា ទំនិញ ឬវត្ថុធាតុដែលគ្រប់លក្ខណៈជាដើមកំណើត យោងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ។

(ឈ) **វត្ថុធាតុវេចខ្ចប់ និងរាជនៈសម្រាប់ដឹកជញ្ជូន** មានន័យថា ទំនិញដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ ការពារទំនិញមួយនៅក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន ដែលខុសពីកាជនៈ ឬវត្ថុធាតុបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការ លក់រាយរបស់វា។

(ញ) **ផលិតកម្ម** មានន័យថា វិធីសាស្ត្រក្នុងការទទួលបានទំនិញរួមទាំង ការដាំដុះ ដឹករំ ច្រូតកាត់ ចិញ្ចឹម បង្កាត់ពូជ ចម្រាញ់ចេញ ប្រមូលផ្តុំ ប្រមូល ចាប់ នេសាទ លំអ បរាញ់ ផលិត សង្វាក់ផលិតកម្ម ឬតម្លើងទំនិញ។

(ដ) វិធានផលិតផលដោយឡែក មានន័យថា វិធានដែលបញ្ជាក់ថាវត្ថុធាតុទាំងនោះបានឆ្លងកាត់ ការផ្លាស់ប្តូរចំណាត់ថ្នាក់ពន្ធគុំ ឬដំណើរការផលិត ឬសង្វាក់ផលិតដោយឡែក ឬគ្រប់លក្ខខណ្ឌ តម្លៃបូកបន្ថែមតំបន់ ឬរួមបញ្ចូលលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ ។

មាត្រា ២៦.- លក្ខខណ្ឌដើមកំណើត

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ទំនិញដែលបាននាំចូលក្នុងដែនដីរបស់សមាជិកមួយពី សមាជិកដទៃត្រូវតែចាត់ទុកថាជាទំនិញដើមកំណើត ប្រសិនបើវាអនុលោមទៅតាមតម្រូវការវិធានដើម ក្រោមលក្ខខណ្ឌណាមួយខាងក្រោមនេះ ៖

- (ក) ទំនិញដែលមាន ឬផលិតទាំងស្រុងនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញដែលមានចែង និងកំណត់នៅ ក្នុងមាត្រា ២៧ ឬ ។
- (ខ) ទំនិញដែលមិនមាន ឬផលិតទាំងស្រុងនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ដោយផ្តល់ថាទំនិញទាំងនោះ អាចទទួលបានក្រោមមាត្រា ២៨ និង មាត្រា ៣០ ។

មាត្រា ២៧.- ទំនិញដែលមាន ឬផលិតនៅក្នុង

ក្នុងអត្ថន័យនៃមាត្រា ២៦ (ក) ខាងក្រោមនេះ ត្រូវពិចារណាជាទំនិញដែលមាន ឬផលិតទាំងស្រុង នៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ៖

- (ក) រុក្ខជាតិ និងផលិតផលពីរុក្ខជាតិ រួមទាំងផ្លែ ផ្កា បន្លែ ដើមឈើ សារាយសមុទ្រ ឆ្កៀត រុក្ខជាតិ មានជីវិត ដាំដុះ និងប្រមូលផល បេះ ឬប្រមូលផ្តុំនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ។
- (ខ) សត្វរស់ រួមមានទាំង សត្វចិញ្ចឹមកូនដោយទឹកដោះ សត្វស្លាប ត្រី សត្វវង្សសត្វ សិប្បសត្វ ស្លន បាក់តេរី និងមេរោគ កើត និងចិញ្ចឹមនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ។
- (គ) ទំនិញដែលបានមកពីសត្វរស់នៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ។
- (ឃ) ទំនិញដែលបានមកពីការបរិបាក ដាក់អន្ទាក់ នេសាទ កសិកម្ម វារីវិប្បកម្ម ប្រមូលផ្តុំ ឬ ចាប់បាននៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ។
- (ង) រ៉ែ និងធនធានធម្មជាតិដទៃទៀតដែលមិនមានបញ្ចូលនៅក្នុងកថាខណ្ឌរង (ក) ដល់ (ឃ) នៃមាត្រានេះ បានចម្រាញ់ ឬយកចេញពីដី ទឹក សមុទ្រ ឬបាតសមុទ្រនៃសមុទ្រនោះ ។

(ច) ទំនិញដែលបានពីការនេសាទសមុទ្រ ដោយនាវាដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយសមាជិកមួយ និង បង្ហាញទង់ជាតិរបស់វា និងផលិតផលដទៃទៀត^៤ យកពីទឹកសមុទ្រ ឬបាតសមុទ្រក្រៅដែនទឹក^៥ នៃសមាជិកដោយផ្តល់ថា សមាជិកនោះមានសិទ្ធិរករកដែនទឹក សមុទ្រ និងបាតសមុទ្រនោះដោយ យោងទៅតាមច្បាប់អន្តរជាតិ^៦ ។

(ឆ) ទំនិញពីការនេសាទសមុទ្រ និងផលិតផលពីសមុទ្រដែលយកពីសមុទ្រអន្តរជាតិដោយនាវា ដែល បានចុះបញ្ជីជាមួយសមាជិកមួយ និងបានបង្ហាញទង់ជាតិរបស់សមាជិកនោះ ។

(ជ) ទំនិញដែលឆ្លងកាត់សង្វាក់ផលិត និង/ឬផលិតនៅលើនាវារោងចក្រដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុង សមាជិកមួយ និងមានសិទ្ធិបង្ហាញទង់ជាតិរបស់សមាជិកនោះ រួមទាំងផលិតផលដែលមានចែងនៅ ក្នុងកថាខណ្ឌ (គ) នៃមាត្រានេះ ។

(ឈ) របស់របរដែលប្រមូលនៅទីនោះ ដែលមិនអាចរក្សាសភាពដើមបានយូរ ឬស្ថាបនាឡើងវិញ ឬដូសដុលឡើងវិញ ដែលរបស់របរទាំងនោះស័ក្តិសមសម្រាប់តែបោះចោល ឬសម្រាប់ប្រើដើម្បី កែប្រែលើផ្នែកផ្សេងទៀតនៃវត្ថុធាតុដើម ឬក្នុងគោលបំណងសម្រាប់វិលាយធ្វើម្តងទៀត ។

(ញ) កង្កែប និងកាកសំណល់ដែលបានមកពី :

- (i) សង្វាក់ផលិតនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ឬ ។
- (ii) ទំនិញដែលប្រើប្រាស់រួចប្រមូលនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ដោយផ្តល់ថាទំនិញនោះ ស័ក្តិសមសម្រាប់ប្រើដើម្បីកែប្រែវត្ថុធាតុដើម និង ។

(ដ) ទំនិញដែលមាន ឬផលិតនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ពីផលិតផលដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ

(ក) ដល់ (ញ) នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ២៨.- ទំនិញដែលមិនមាន ឬផលិតទាំងស្រុង

១. (ក) សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រា ២៦ (ខ) ទំនិញអាចចាត់ទុកថាមានដើមកំណើតនៅក្នុង

^៤ “ផលិតផលដទៃ” សំដៅទៅលើវិវី និងធនធានធម្មជាតិដទៃទៀតដែលយកចេញពីទឹក សមុទ្រ ឬបាតសមុទ្រក្រៅដែនទឹក ។

^៥ សម្រាប់ផលិតផលនេសាទសមុទ្រដែលបានមកពីដែនទឹកក្រៅ (ឧ. តំបន់សេដ្ឋកិច្ចតំបន់សមុទ្រ) ដើមកំណើតត្រូវតែផ្តល់ទៅសមាជិក ដែលបានប្រើប្រាស់នាវាសម្រាប់ចាញយកផលិតផលនោះ ដែលបានចុះបញ្ជីដោយមានទង់ជាតិបង្ហាញលើនាវានោះ និងផ្តល់ថា សមាជិកនោះមានសិទ្ធិរករកក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ។

^៦ អនុលោមទៅតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ការចុះបញ្ជីនាវាអាចធ្វើបាននៅក្នុងតែសមាជិកមួយប៉ុណ្ណោះ ។

សមាជិក ដែលការងារ ឬសង្វាក់ផលិតនៃទំនិញបានធ្វើនៅទីនោះ :

- (i) ប្រសិនបើទំនិញមានតម្លៃចំណុះតំបន់ (ដែលហៅថា “តម្លៃចំណុះអាស៊ាន” ឬ “តម្លៃចំណុះតំបន់ (RVC) មិនតិចជាង (៤០%) គណនាដោយប្រើរូបមន្តដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៩ ឬ ។
- (ii) ប្រសិនបើវត្ថុធាតុទាំងអស់ដែលមិនមែនដើមកំណើត បានប្រើនៅក្នុងការផលិត ទំនិញដោយឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរចំណាត់ថ្នាក់បន្ទាត់ពន្ធគយ (ដែលហៅថា “CTC”) នៅកម្រិតបួនខ្ទង់ (ឧ. ផ្លាស់ប្តូរជំពូករង) នៃប្រព័ន្ធរួម ។

(ខ) សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកនាំចេញទំនិញក្នុងការសម្រេចថាតើត្រូវប្រើកថាខណ្ឌ ១ (ក) (i) ឬ ១ (ក) (ii) នៃមាត្រានេះនៅពេលកំណត់គុណភាពទំនិញជាទំនិញដើមកំណើតរបស់សមាជិក ។

២. (ក) ថ្វីបើមានកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ទំនិញដែលស្ថិតនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ត្រូវគ្រប់លក្ខណៈជាទំនិញដើមកំណើត ប្រសិនបើទំនិញទាំងនោះ បំពេញទៅនឹងវិធានផលិតដោយឡែក ដែលមានចែងនៅក្នុងនេះ ។

(ខ) ទិណកដែលវិធានផលិតដោយឡែកផ្តល់វិធានជម្រើសពីវិធានដើមកំណើតមូលដ្ឋាន RVC វិធានដើមកំណើតមូលដ្ឋាន CTC វិធានដើមកំណើតសង្វាក់ហត្ថកម្ម ឬប្រតិបត្តិការបន្ត ឬការបន្សុំនៃវិធានទាំងនេះ សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកនាំចេញទំនិញសម្រេចក្នុងការកំណត់ប្រើប្រាស់វិធានដែលទំនិញគ្រប់លក្ខណៈជាទំនិញដើមកំណើតរបស់សមាជិក ។

(គ) ទិណកដែលវិធានផលិតដោយឡែកចំពោះ RVC វាតម្រូវថា ទំនិញ RVC ត្រូវគណនាដោយប្រើរូបមន្តដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៩ ។

(ឃ) ទិណកដែលវិធានផលិតដោយឡែកតម្រូវថា វត្ថុធាតុដែលប្រើប្រាស់បានឆ្លងកាត់ CTC ឬសង្វាក់ហត្ថកម្ម ឬប្រតិបត្តិការបន្ត វិធានត្រូវតែអនុវត្តចំពោះវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើត ។

៣. ថ្វីបើមានកថាខណ្ឌ ១ និង ២ នៃមាត្រានេះ ទំនិញដែលគ្របដណ្តប់នៅក្នុងការចងភ្ជាប់ ក និង ខ នៃសេចក្តីប្រកាសរដ្ឋមន្ត្រីស្តីពីពាណិជ្ជកម្មផលិតផលព័ត៌មានបច្ចេកវិទ្យាអនុម័តនៅក្នុងសន្ធិសិទ្ធិរដ្ឋមន្ត្រី WTO ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ត្រូវតែជាដើមកំណើត នៅក្នុងសមាជិកមួយ ប្រសិនបើវាតម្លើងពីវត្ថុធាតុគ្របដណ្តប់ក្រោមឧបសម្ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២៩.- ការគណនាតម្លៃនិមន៍

១. សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រា ២៨ រូបមន្តសម្រាប់ការគណនាតម្លៃចំណុះអាស៊ាន ឬ RVC គឺ ដូចខាងក្រោម :

(ក) វិធីសាស្ត្រផ្ទាល់

$$\frac{\begin{matrix} \text{ថ្លៃវត្ថុ} \\ \text{ធាតុ} \\ \text{អាស៊ាន} \end{matrix} + \begin{matrix} \text{ថ្លៃពលកម្ម} \\ \text{ផ្ទាល់} \end{matrix} + \begin{matrix} \text{ថ្លៃផលិត} \\ \text{ផ្ទាល់} \end{matrix} - \begin{matrix} \text{ថ្លៃផ្សេងៗ} \\ \text{ផ្ទាល់} \end{matrix} + \begin{matrix} \text{ប្រាក់} \\ \text{ចំណេញ} \end{matrix} \times 900\%}{\text{តម្លៃ FOB}}$$

RVC = $\frac{\text{តម្លៃ FOB}}{\text{តម្លៃ FOB}}$

ឬ

(ខ) វិធីសាស្ត្រប្រយោល

$$\frac{\begin{matrix} \text{តម្លៃ FOB} \\ \text{នៃវត្ថុធាតុ} \\ \text{គ្រឿងបន្លាស់ ឬទំនិញ} \\ \text{ដែលមិនមានដើមកំណើត} \end{matrix} \times 900\%}{\text{តម្លៃ FOB}}$$

RVC = $\frac{\text{តម្លៃ FOB}}{\text{តម្លៃ FOB}}$

២. សម្រាប់គោលបំណងនៃការគណនា RVC ដែលបានផ្តល់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ :

(ក) ថ្លៃវត្ថុធាតុអាស៊ាន គឺជាតម្លៃ CIF នៃវត្ថុធាតុ គ្រឿងបន្លាស់ ឬទំនិញដើមកំណើត ដែលបានមក ឬផលិតខ្លួនឯងដោយអ្នកផលិតសម្រាប់ផលិតកម្មនៃទំនិញ ។

(ខ) តម្លៃនៃវត្ថុធាតុ គ្រឿងបន្លាស់ ឬទំនិញមិនមែនដើមកំណើតត្រូវតែ :

- (i) តម្លៃ CIF នៅពេលដែលនាំចូលទំនិញ ឬការនាំចូលដែលអាចបញ្ជាក់ ឬ ។
- (ii) តម្លៃជាក់លាក់ដំបូងដែលបានចំណាយសម្រាប់ទំនិញក្នុងការកំណត់ដើមកំណើតនៅ ក្នុងដែនដីរបស់សមាជិកដែលការងារ និងសង្វាក់ផលិតធ្វើនៅទីនោះ ។

(គ) ថ្លៃពលកម្មផ្ទាល់ ត្រូវរួមមាន ប្រាក់បៀវត្សរ៍ សារភារ និងផលប្រយោជន៍ដទៃទៀត សម្រាប់និយោជិកចូលរួមជាមួយនឹងសង្វាក់ហត្ថកម្ម ។

(ឃ) ការគណនាថ្លៃផលិតផល តួរួមមាន ប៉ុន្តែមិនកំណត់ទ្រព្យសម្បត្តិពិតប្រាកដដែល ទាក់ទងជាមួយសង្វាក់ផលិត (ធានារ៉ាប់រង រោងចក្រជួល ឬជាប់កិច្ចសន្យា រំលោះអគារ ជួសជុល និងថែរក្សា ពន្ធអាករ ការប្រាក់លើអចលនទ្រព្យ) ថ្លៃជួល និងការប្រាក់ សម្រាប់ រោងចក្រ និងបរិក្ខារ សុវត្ថិភាពរោងចក្រ ធានារ៉ាប់រង (រោងចក្រ បរិក្ខារ និងវត្ថុធាតុដែល បានប្រើក្នុងការផលិតទំនិញ ការប្រើប្រាស់ (ថាមពល អេឡិចត្រូនិច ទឹក និងការប្រើប្រាស់ ដោយផ្ទាល់ក្នុងការផលិតទំនិញ) ស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍន៍ គម្រោងប្លង់ និងវិស្វកម្ម លាប ចាក់ពុម្ព ឧបករណ៍ជាង និងការរំលស់ រក្សា និងជួសជុលរោងចក្រ និងបរិក្ខារ តម្លៃសិទ្ធិ ឬអាជ្ញាប័ណ្ណ (ដែលទាក់ទងទៅនឹងប៉ាតង់ម៉ាស៊ីន ឬដំណើរការដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការផលិតទំនិញ ឬសិទ្ធិ ក្នុងការផលិតទំនិញ) ត្រួតពិនិត្យ និងសាកល្បងវត្ថុធាតុ និងទំនិញ រក្សាទុក និងប្រើប្រាស់នៅ ក្នុងរោងចក្រសំរាម និងកាកសំណល់សម្រាប់កែច្នៃឡើងវិញ ថ្លៃសមាសធាតុក្នុងការគណនា តម្លៃវត្ថុធាតុនៅ ឧ. ថ្លៃកំពង់ផែ និងសំអាតទំនិញ និងពន្ធនាំចូល ដែលបានចំណាយសម្រាប់ សមាសភាពដែលត្រូវបង់ពន្ធ និង ។

(ង) តម្លៃ FOB មានន័យថា តម្លៃ fee-on-board នៃទំនិញដែលមានអត្ថន័យនៅក្នុងមាត្រា ២៥ ។ តម្លៃ FOB ត្រូវកំណត់ដោយបន្ថែមតម្លៃវត្ថុធាតុ ថ្លៃផលិត ប្រាក់ចំណេញ និងថ្លៃផ្សេងៗ ទៀត ។

៣. សមាជិកត្រូវកំណត់ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់វិធីសាស្ត្រគណនា RVC តែមួយ ។ សមាជិកត្រូវបានផ្តល់ ភាពទន់ភ្លន់ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រគណនារបស់គេដោយផ្តល់ថា ការផ្លាស់ប្តូរនោះត្រូវបានជូនព័ត៌មានទៅ ក្រុមប្រឹក្សា AFTA យ៉ាងតិចប្រាំមួយ (៦) ខែ មុនពេលអនុម័តវិធីសាស្ត្រថ្មី ។ រាល់ការពិនិត្យបញ្ជាក់ការ គណនាតម្លៃចំណុះអាស៊ានដោយសមាជិកនាំចូលត្រូវតែធ្វើដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានវិធីសាស្ត្រ ដែលបានប្រើ ប្រាស់ដោយសមាជិកនាំចេញ ។

៤. ក្នុងការកំណត់តម្លៃចំណុះអាស៊ាន សមាជិកត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ទៅនឹងគោលការណ៍សម្រាប់របៀប គណនាថ្លៃ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៥ ។

៥. វត្ថុធាតុដែលមានស្រាប់ក្នុងស្រុក ផលិតដោយសហគ្រាសបង្កើតអាជ្ញាប័ណ្ណ ស្របទៅតាម បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងត្រូវចាត់ទុកថាបានបំពេញតម្រូវការដើមកំណើតនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ វត្ថុធាតុដែលមាន ស្រាប់ក្នុងស្រុកពីប្រភពដទៃទៀត ត្រូវតែជាកម្មវត្ថុការបញ្ជាក់ដើមកំណើត អនុលោមទៅតាមមាត្រា ៥៧ សម្រាប់គោលបំណងនៃការកំណត់ដើមកំណើត ។

៦. តម្លៃនៃទំនិញនៅក្រោមជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់អនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៧ ។

មាត្រា ៣០.- ការរួមរួម

១. លើកលែងតែមានការផ្តល់ផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ទំនិញដើមកំណើតនៅក្នុងសមាជិកមួយដែលត្រូវបានប្រើនៅក្នុងសមាជិកដទៃជាវត្ថុធាតុសម្រាប់ទំនិញចុងក្រោយ ក្នុងការទទួលបានប្រព្រឹត្តិកម្មអនុគ្រោះពន្ធនាំចូល ត្រូវពិចារណាថាមានដើមកំណើតនៅក្នុងសមាជិកបន្ទាប់ដែលការងារ និងសង្វាក់សម្រាប់ទំនិញចុងក្រោយបានធ្វើនៅទីនោះ ។

២. ប្រសិនបើ RVC នៃវត្ថុធាតុតិចជាងសែសិបភាគរយ (៤០%) តម្លៃចំណុះអាស៊ានគ្រប់លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ចុះកម្ពុជាដោយប្រើលក្ខខណ្ឌ RVC ត្រូវតែសមាមាត្រផ្ទាល់ទៅនឹងចំណុះក្នុងស្រុក ប្រសិនបើវាស្មើគ្នា ឬក្រើនជាងម្ភៃភាគរយ (៥០%) ។ គោលការណ៍អនុវត្តន៍មានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៦ ។

មាត្រា ៣១.- ប្រតិបត្តិ និងសង្វាក់ផលិតកម្មតិចតួច

១. ប្រតិបត្តិ និងសង្វាក់ផលិតកម្មដែលបានធ្វើដោយខ្លួនគេ ឬសំយោគជាមួយសមាជិកដទៃណាមួយសម្រាប់គោលបំណងដែលមានរៀបរាប់ខាងក្រោម ត្រូវបានពិចារណាថាតិចតួច និងមិនត្រូវបានយកទៅពិចារណា ដើម្បីកំណត់ថាទំនិញនោះ មានដើមកំណើតនៅក្នុងសមាជិកមួយ :

- (ក) ធានាការរក្សាទំនិញឱ្យស្ថិតនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ ក្នុងគោលបំណងសម្រាប់ដឹកជញ្ជូន និងរក្សាទុក ។
- (ខ) សម្រួលដល់ការលើកដាក់ ឬដឹកជញ្ជូន ។
- (គ) វេចខ្ចប់ ឬបង្ហាញទំនិញសម្រាប់លក់ ។

២. ទំនិញដើមកំណើតនៅក្នុងដែនដីរបស់សមាជិកមួយ ត្រូវតែរក្សាស្ថានភាពដើមកំណើតដំបូង នៅពេលដែលនាំចេញពីសមាជិកដទៃ ដែលប្រតិបត្តិមិនបានប្រព្រឹត្តបុស្សីអ្វីដែលមាននៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៣២.- ដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់

១. ប្រព្រឹត្តិកម្មអនុគ្រោះពន្ធនាំចូលត្រូវអនុវត្តចំពោះទំនិញដែលបំពេញទៅនឹងតម្រូវការនៃជំពូកនេះ និងបានដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់រវាងដែនដីនៃសមាជិកនាំចេញ និងសមាជិកនាំចូល ។

២. ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានពិចារណាថាបានដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់ពីសមាជិកនាំចេញទៅសមាជិកនាំចូល :

- (ក) ទំនិញដែលបានដឹកជញ្ជូនពីសមាជិកនាំចេញ ទៅសមាជិកនាំចូល ឬ ។
- (ខ) ទំនិញដែលដឹកជញ្ជូនដោយឆ្លងកាត់សមាជិកមួយ ឬច្រើន លើកលែងសមាជិកនាំចេញ និងនាំចូល ឬឆ្លងកាត់ប្រទេសមិនមែនសមាជិក :
 - (i) ច្រកឆ្លងកាត់ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយមូលហេតុភូមិសាស្ត្រ ឬពិចារណាថាពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការដឹកជញ្ជូន ។
 - (ii) ទំនិញមិនទាន់ធ្វើចរាចរណាណាមួយ ឬប្រើប្រាស់នៅទីនោះ និង ។
 - (iii) ទំនិញមិនបានឆ្លងកាត់ការប្រតិបត្តិនៅទីនោះ លើកលែងតែ លើកចេញ ដាក់ចូល ឬការប្រតិបត្តិដទៃ ដើម្បីរក្សាទំនិញឱ្យស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌ ។

មាត្រា ៣៣.- ដីមិនមែន

១. ទំនិញដែលមិនឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរចំណាត់ថ្នាក់បន្ទាត់ពន្ធគយ- ត្រូវបានពិចារណាថាជាដើមកំណើត ប្រសិនបើតម្លៃនៃវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើតទាំងអស់បានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការផលិតដែលមិនឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរចំណាត់ថ្នាក់ពន្ធគយ មិនលើសដប់ភាគរយ (១០%) តម្លៃ FOB នៃទំនិញ និងទំនិញបានបំពេញរាល់លក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សម្រាប់ទំនិញដើមកំណើត ។

២. តម្លៃវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើតយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ យ៉ាងណាក៏ដោយត្រូវរួមបញ្ចូលទៅក្នុងតម្លៃវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើតសម្រាប់ការទាមទារ RVC ចំពោះទំនិញ ។

មាត្រា ៣៤.- ប្រព្រឹត្តិកម្មរេចខ្ចប់ និង វត្ថុធាតុរេចខ្ចប់

- ១. ការរេចខ្ចប់ និង វត្ថុធាតុរេចខ្ចប់សម្រាប់លក់រាយ :
 - (ក) ប្រសិនបើទំនិញជាកម្មវត្ថុវិធានដើមកំណើតមូលដ្ឋាន RVC តម្លៃនៃការរេចខ្ចប់ និងវត្ថុធាតុរេចខ្ចប់សម្រាប់លក់រាយត្រូវតែយកមកវាយតម្លៃដើមកំណើតរបស់វា ដែលការរេចខ្ចប់ និងវត្ថុធាតុរេចខ្ចប់សម្រាប់លក់រាយត្រូវបានពិចារណាថាចូលរួមបង្កើតទំនិញទាំងស្រុង ។
 - (ខ) នៅពេលដែលកថាខណ្ឌ ១ (ក) នៃមាត្រានេះមិនអាចរកបាន ការរេចខ្ចប់ និងវត្ថុធាតុរេចខ្ចប់សម្រាប់លក់រាយ ពេលដែលចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ជាមួយគ្នាទៅនឹងការរេចខ្ចប់ទំនិញមិនត្រូវបានយកមកពិចារណា ទោះបីជាវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើតទាំងអស់ដែលបានប្រើនៅក្នុងការ

ផលិតទំនិញបានបំពេញឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញដែលបានពោលខាងលើ ។

២. ភាជន៍ និងសំបករេវេចខ្ចប់វត្ថុធាតុដែលរួមបញ្ចូលសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញមិនត្រូវបានយកទៅសម្រាប់កំណត់ដើមកំណើតនៃទំនិញដែលបានពោលនោះទេ ។

មាត្រា ៣៥.- សម្ភារៈបន្ទាប់បន្សំ គ្រឿងបន្លាស់ និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ

១. ប្រសិនបើទំនិញជាកម្មវត្ថុសម្រាប់តម្រូវការ CTC ឬសង្វាក់ហត្ថកម្ម ឬប្រតិបត្តិការបន្ត ដើមកំណើតនៃសម្ភារៈបន្ទាប់បន្សំ គ្រឿងបន្លាស់ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ និងគំនូសបង្ហាញ ឬព័ត៌មានពីវត្ថុធាតុផ្សេងៗ ដែលមានវត្តមានជាមួយទំនិញមិនត្រូវបានយកទៅកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌដើមកំណើតទំនិញប្រសិនបើ:

- (ក) សម្ភារៈបន្ទាប់បន្សំ គ្រឿងបន្លាស់ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ និងគំនូសបង្ហាញ ឬព័ត៌មានពីវត្ថុធាតុផ្សេងៗ មិនបានដាក់នៅក្នុងវិក្កយបត្រដោយឡែកពីទំនិញ និង
- (ខ) បរិមាណ និងតម្លៃសម្ភារៈបន្ទាប់បន្សំ គ្រឿងបន្លាស់ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ និងគំនូសបង្ហាញ ឬព័ត៌មានពីវត្ថុធាតុផ្សេងៗ ជាទម្ងាប់របស់ទំនិញ ។

២. ប្រសិនបើទំនិញជាកម្មវត្ថុវិធានដើមកំណើតមូលដ្ឋាន RVC តម្លៃសម្ភារៈបន្ទាប់បន្សំ គ្រឿងបន្លាស់ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ និងគំនូសបង្ហាញ ឬព័ត៌មានពីវត្ថុធាតុផ្សេងៗ អាចត្រូវយកទៅគិតជាតម្លៃដើមកំណើត ឬវត្ថុធាតុមិនមែនដើមកំណើតក្នុងការពណ៌នា RVC នៃដើមកំណើតទំនិញ ។

មាត្រា ៣៦.- វត្ថុធាតុផ្គត់ផ្គង់

ដើម្បីកំណត់ដើមកំណើតទំនិញ វាមិនមានសារៈសំខាន់ក្នុងការកំណត់ដើមកំណើតទំនិញតាមសមាសធាតុខាងក្រោមដែលអាចនឹងប្រើប្រាស់ក្នុងការផលិត និងមិនដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងទំនិញ :

- (ក) ប្រេងឥន្ធនៈ និងថាមពល ។
- (ខ) គ្រឿងប្រដាប់ប្រដារ ពុម្ព និងចាក់ពុម្ព ។
- (គ) គ្រឿងបន្លាស់ និងវត្ថុធាតុដែលបានប្រើក្នុងការរក្សាគ្រឿងបរិក្ខារ និងអគារ ។
- (ឃ) ប្រេងសម្រាប់ដាក់គ្រឿងយន្ត ខ្នាញ់ វត្ថុធាតុផ្សំ និងរាល់វត្ថុធាតុដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្ម ឬបានប្រើក្នុងការប្រតិបត្តិគ្រឿងបរិក្ខារ ឬអគារ ។
- (ង) ស្រោមដៃ វ៉ែនតា ស្បែកជើង សម្លៀកបំពាក់ ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព និងវត្ថុធាតុផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងៗ ។

- (ច) ឧបករណ៍ គ្រឿង និងវត្ថុធាតុដុតផ្គត់ផ្គង់ដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការសាកល្បង ឬត្រួតពិនិត្យ ទំនិញ ។
- (ឆ) សារធាតុដាក់បន្ថែមដើម្បីឱ្យឆាប់ប្រតិកម្មគីមី និងទឹកសម្រាប់រំលាយ និង ។
- (ជ) រាល់ទំនិញណាមួយដែលមិនចូលរួមឱ្យទៅជាទំនិញ ប៉ុន្តែប្រើនៅក្នុងការផលិតទំនិញដែលអាច មានហេតុផលសមរម្យដើម្បីបង្ហាញថាជាផ្នែកមួយនៃការផលិត ។

មាត្រា ៣៧.- វត្ថុធាតុដែលមានលក្ខណៈដូច និង វត្ថុធាតុដែលអាចផ្លាស់ប្តូរគ្នាបាន

១. ការកំណត់ថាវត្ថុធាតុនោះជាវត្ថុធាតុដែលមានលក្ខណៈដូច និងវត្ថុធាតុដែលអាចផ្លាស់ប្តូរគ្នាបាន ជាវត្ថុធាតុដើមកំណើតត្រូវធ្វើឡើងដោយវិឃោគកម្មរូបរាងចំពោះវត្ថុធាតុនីមួយៗ ឬដោយប្រើគោលការណ៍ គណនេយ្យ ដែលទទួលស្គាល់ទូទៅនៃការត្រួតពិនិត្យហ៊ុនដែលមាន ឬបញ្ជីគ្រប់គ្រងសារពើភ័ណ្ឌអនុវត្ត ជាក់ស្តែងនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញ ។

២. នៅពេលដែលការសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងសារពើភ័ណ្ឌ វិធីសាស្ត្រត្រូវ តែប្រើប្រាស់ពេញឆ្នាំសារពើភ័ណ្ឌ ។

មាត្រា ៣៨.- វិញ្ញាបនបត្រដើមកំណើត

ការទាមទារថា ទំនិញត្រូវតែទទួលស្គាល់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តិកម្មអនុគ្រោះពន្ធនាំចូល ត្រូវគាំទ្រដោយ វិញ្ញាបនបត្រ (Form D) ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៧ ដែលបានចេញដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលបាន ចាត់តាំងដោយសមាជិកនាំចេញ និងបានជូនព័ត៌មានទៅបណ្តាសមាជិកអនុលោមទៅតាមនីតិវិធីប្រតិបត្តិ វិញ្ញាបនបត្រ ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៨ ។

មាត្រា ៣៩.- អនុគណៈកម្មាធិការស្តីពីវិធានដើមកំណើត

១. សម្រាប់គោលបំណងនៃប្រសិទ្ធិភាព និងភាពដូចគ្នាក្នុងការអនុវត្តនៃជំពូកនេះ អនុគណៈកម្មាធិ- ការស្តីពីវិធានដើមកំណើតត្រូវតែបង្កើតដោយយោងទៅតាមមាត្រា ៩០ ។

២. មុខងាររបស់អនុគណៈកម្មាធិការស្តីពីវិធានដើមកំណើតត្រូវរួមមាន :

- (ក) ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត និងការប្រតិបត្តិនៃជំពូកនេះ ។

(ខ) នៅពេលដែលចាំបាច់ រំលឹកឡើងវិញនូវជំពូកនេះ ដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍សមរម្យក្នុងគំនិតពង្រឹងជំពូកនេះ ឱ្យឆ្លើយតបបានទៅតាមការផ្លាស់ប្តូរជាថាមវន្តនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា និងពិភពលោកក្នុងការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគរវាងសមាជិក លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធផលិតផលតំបន់ជំរុញការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មមធ្យម និងមធ្យម (SMEs) និងធ្វើឱ្យគម្លាតអភិវឌ្ឍន៍មធ្យម ។

(គ) នៅពេលដែលចាំបាច់ រំលឹកឡើងវិញនូវនីតិវិធីប្រតិបត្តិទាំងនេះជាមួយគំនិតធ្វើឱ្យមាននីតិវិធីងាយស្រួល និងធ្វើឱ្យមានតម្លាភាពដែលអាចព្យាករណ៍បាន និងមានស្តង់ដារ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការអនុវត្តកំរិតរាល់តំបន់ដទៃ និងបណ្តាភិក្ខុព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ។

(ឃ) ពិចារណាបញ្ហាផ្សេងៗ ដូចដែលមានការព្រមព្រៀងពីសមាជិកពាក់ព័ន្ធនឹងជំពូកនេះ ។

(ង) អនុវត្តចុះហារដទៃទៀតដែលផ្តល់ដោយគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធមុខតម្លមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងក្រុមប្រឹក្សា AFTA ។

៣. អនុគណៈកម្មាធិការស្តីពីដើមកំណើតទំនិញត្រូវមានសមាសភាពតំណាងរដ្ឋាភិបាលពីសមាជិក និងអាចអញ្ជើញតំណាងពីស្ថាប័នផ្សេងក្រៅពីរដ្ឋាភិបាលរបស់សមាជិកដែលមានជំនាញចាំបាច់ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាចូលរួមពិភាក្សា នៅពេលមានការឯកភាពពីសមាជិកទាំងអស់ ។

ជំពូកទី ៤

វិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូល

មាត្រា ៤០. បែបបទនៃវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូល

១. សមាជិកនីមួយៗ មិនត្រូវអនុម័ត ឬរក្សាវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូលណាមួយចំពោះការនាំចូលទំនិញណាមួយពីសមាជិកណាមួយ ឬលើការនាំចេញទំនិញណាមួយសំដៅទៅដៃនឹងសមាជិកដទៃណាមួយលើកលែងអនុលោមទៅតាមសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់វានៅក្នុង WTO ឬអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានានូវតម្លាភាពនៃវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូលដែលអនុញ្ញាតនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះអនុលោមទៅតាមមាត្រា ១២ និងត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថាវិធានការទាំងនោះមិនបានរៀបចំអនុម័ត ឬអនុវត្តក្នុងគំនិត ឬជាមួយការប៉ះពាល់ បង្កើតឧបសគ្គដែលមិនសំខាន់នៅក្នុងពាណិជ្ជកម្មរវាងសមាជិក ។

៣. វិធានការថ្មីណាមួយ ឬការកែប្រែណាមួយទៅនឹងវិធានការដែលមានស្រាប់ត្រូវតែជូនព័ត៌មានអនុលោមទៅតាមមាត្រា ១១ ។

៤. ស្ថិតិស្តីពីវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូលដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងសមាជិកត្រូវអភិវឌ្ឍបន្ថែម និងត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងការតម្កល់ឯកសារអាស៊ានដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៣ ។

មាត្រា ៤១.- ការលុបបំបាត់នូវការដាក់កម្រិតបរិមាណ

សមាជិកនីមួយៗ មិនត្រូវអនុម័ត ឬរក្សាទុកនិព្វហាមឃាត់ ឬដាក់កម្រិតបរិមាណណាមួយចំពោះការនាំចូលទំនិញណាមួយពីសមាជិកដទៃ ឬលើការនាំចេញទំនិញណាមួយសំដៅទៅដែនដីសមាជិកដទៃ លើកលែងតែអនុលោមទៅតាមសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់វានៅក្នុង WTO ឬបទប្បញ្ញត្តិដទៃនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ មាត្រា XI នៃ GATT ១៩៩៤ គួរត្រូវរួមផ្សំ និងបង្កើតជាផ្នែកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដូចដែលបានកែប្រែ។

មាត្រា ៤២.- ការលុបបំបាត់មិនមែនពន្ធនាំចូល

១. សមាជិកត្រូវរំលឹកឡើងវិញនូវវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូលនៅក្នុងស្ថិតិដែលមានយោងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រា ៤០ ក្នុងគំនិតដើម្បីកំណត់របាំងមិនមែនពន្ធនាំចូល (NTBs) ក្រៅពីការដាក់កម្រិតបរិមាណសម្រាប់លុបបំបាត់ ។ ការលុបបំបាត់ NTBs ដែលបានកំណត់ត្រូវទាក់ទងជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលសម្រាប់ការអនុវត្ត ATIGA (CCA) គណៈកម្មាធិការពិគ្រោះស្តីពីស្តង់ដារ និងគុណភាព (ACCSQ) គណៈកម្មាធិការស្តីពីអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ បណ្តាក្រុមការងារ ក្រោមអត្តនាយកតេយ និងស្ថាប័នអាស៊ានពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍ស្តីពីការកំណត់របាំងមិនមែនពន្ធនាំចូលទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA តាមរយៈ SEOM ។

២. លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងដោយក្រុមប្រឹក្សា AFTA ការកំណត់ NTBs ត្រូវលុបជាបីផ្នែកដូចខាងក្រោម :

- (ក) ប្រិណ ឥណ្ឌូណេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី សិង្ហបុរី និងថៃឡង់ដ៍ត្រូវលុបជាបីផ្នែកចាប់ពីថ្ងៃ ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ ២០០៩ និង ២០១០
- (ខ) ហ្វីលីពីនត្រូវលុបជាបីផ្នែកចាប់ពីថ្ងៃ ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០ ២០១១ និង ២០១២

(គ) កម្ពុជា ឡាវ ភូមា និងវៀតណាមត្រូវលុបបំបាត់ផ្នែកចាប់ពីថ្ងៃ ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៣ ២០១៤ និង ២០១៥ ។

៣. បញ្ជីកំណត់ NTBs ដែលត្រូវលុបបំបាត់ទៅតាមផ្នែកនីមួយៗ ត្រូវតែព្រមព្រៀងដោយកិច្ចប្រជុំ ក្រុមប្រឹក្សា AFTA មុនឆ្នាំដែលកាលបរិច្ឆេទលុប TNBs នោះមានប្រសិទ្ធិភាព ។

៤. ថ្វីបើមានកថាខណ្ឌ ១ និង ៣ នៃមាត្រានេះ CCA ដោយពិគ្រោះជាមួយស្ថាប័នអាស៊ានពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរំលឹកឡើងវិញនូវវិធានការមិនមែនពន្ធនាំចូលដែលបានជូនព័ត៌មាន និងបានរាយការណ៍ដោយសមាជិក ដទៃណាមួយ ឬដោយវិស័យឯកជន ក្នុងគំនិតដើម្បីកំណត់ថាតើវិធានការទាំងនោះបង្កើតជា NTBs ឬ យ៉ាងណា ប្រសិនបើការពិនិត្យឡើងវិញបណ្តាលឱ្យមានការបង្ហាញ NTBs នោះ NTBs ត្រូវលុបដោយ សមាជិកអនុវត្ត NTBs ទាំងនោះដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៥. CCA ត្រូវបម្រើជាចំណុចទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការជូនព័ត៌មាន និងរំលឹកឡើងវិញដូចមានចែងនៅ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រានេះ ។

៦. ការលើកលែងនៃមាត្រានេះ គួរត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់តែមូលហេតុដែលបានផ្តល់នៅក្នុង មាត្រា ៨ ។

៧. គ្មានអ្វីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវរារាំងសមាជិកដែលជាភាគីនៃ *Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal* ឬ ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដទៃ ពីការអនុម័ត ឬប្រតិបត្តិវិធានការណាមួយដែលមានទំនាក់ ទំនងទៅនឹង *hazardous wastes or substances* ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ជារបស់វា អនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាំងនោះ ។

មាត្រា ៤៣.- ការរឹតត្បិតរូបិយប័ណ្ណ

សមាជិកត្រូវលើកលែងចំពោះការរឹតត្បិតរូបិយប័ណ្ណ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ផលិតផលនៅ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ដូចជាការនាំចូលមកវិញនៃការទូទាត់ទាំងនោះដោយមិនបានវិនិច្ឆ័យចំពោះសិទ្ធិ របស់គេនៅក្រោមមាត្រា XVIII នៃ GATT ១៩៩៤ និងបទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាមាត្រានៃកិច្ច ព្រមព្រៀងរូបិយប័ណ្ណអន្តរជាតិ (IMF) ។

មាត្រា ៤៤.- នីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណនាំចូល

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានាថានីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណស្វ័យប្រវត្តិ ឬមិន-ស្វ័យប្រវត្តិត្រូវបានអនុវត្ត ដោយតម្លាភាព និងអាចនិទស្សន៍បាន និងអនុវត្តទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីនីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណនាំចូល ដូច ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

២. បន្ទាប់ពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅសមាជិកដទៃពី នីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណនាំចូលដែលមានស្រាប់ ។ បន្ទាប់ពីនោះសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅសមាជិកដទៃ នូវរាល់នីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណនាំចូលថ្មីណាមួយ និងការកែប្រែណាមួយទៅនឹងនីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណនាំចូលដែលមាន ស្រាប់ហុកសិប (៦០) ថ្ងៃមុនពេលចូលជាធរមានប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីណាក៏ដោយ ក៏មិនឱ្យយឺតជាង កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃតម្រូវការអាជ្ញាបណ្ណនោះទេ ។ ការជូនព័ត៌មានដែលបានផ្តល់នៅក្រោម មាត្រានេះ ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ៥ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីនីតិវិធី អាជ្ញាបណ្ណនាំចូលដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

៣. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវឆ្លើយក្នុងកំឡុងហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ នូវរាល់ការទាមទារទាំងឡាយពី សមាជិកដទៃ ចំពោះលក្ខខ័ណ្ឌដែលបានប្រើដោយអាជ្ញាធរផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណនៅក្នុងការផ្តល់ ឬបដិសេធ អាជ្ញាបណ្ណនាំចូល ។ សមាជិកនាំចូលត្រូវពិចារណាបោះពុម្ពផ្សាយលក្ខខ័ណ្ឌទាំងនោះ ។

៤. សមាសភាពដែលនៅក្នុងនីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណមិន-ស្វ័យប្រវត្តិដែលបានរកឃើញនៅក្នុងការបង្កាក់ ពាណិជ្ជកម្មត្រូវបានកំណត់ ក្នុងគំនិតដកចេញរាំងទាំងនោះ និងបើអាចទៅបាន ធ្វើឱ្យទៅជានីតិវិធីអាជ្ញាបណ្ណ នាំចូលស្វ័យប្រវត្តិ ។

ជំពូកទី ៥

ការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ៤៥.- កម្មវិធីការងារស្តីពីការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងគោលបំណងរបស់វា

១. សមាជិកត្រូវអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តកម្មវិធីការងារសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មទូលំទូលាយដែលបាន រៀបចំនូវរាល់សកម្មភាព និងវិធានការរូបិមានកំណត់ និងពេលវេលាច្បាស់លាស់ចំពោះការអនុវត្តចាំបាច់ សម្រាប់បង្កើតឱ្យមានស្ថេរភាព តម្លាភាព និងបរិស្ថានដែលអាចព្យាករណ៍បានសម្រាប់កិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម

អន្តរជាតិដែលបង្កើតឱ្យមានការលាតត្រដាងភាពពាណិជ្ជកម្ម និងជួយធុរកិច្ច រួមទាំងឧស្សាហកម្មធុនតូច និង មធ្យម (SMEs) ក្នុងការសន្សំសំចៃពេលវេលា និងកាត់បន្ថយចំណាយ ។

២. កម្មវិធីការងារសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ានត្រូវរៀបចំសកម្មភាព និងវិធានការសម្រាប់ ការអនុវត្តឱ្យបានទាំងក្នុងកម្រិតអាស៊ាន និងកម្រិតជាតិ ។

មាត្រា ៤៦. ទំនាក់ទំនងការងារសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន

កម្មវិធីការងារសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ានដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤៥ ត្រូវគ្របដណ្តប់ទៅ លើវិស័យ នីតិវិធីគយ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីពាណិជ្ជកម្ម ស្តង់ដារ និងអនុលោមភាព អនាម័យ និងភូតតាម អនាម័យ ច្រកចេញតែមួយអាស៊ាន និងវិស័យដទៃទៀតដែលបានកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សា AFTA ។

មាត្រា ៤៧. គោលការណ៍ស្តីពីការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម

សមាជិកត្រូវបានណែនាំទៅតាមគោលការណ៍ខាងក្រោមពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការ និងគំនិតផ្តួចផ្តើម សម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មទាំងកម្រិតអាស៊ាន និងកម្រិតជាតិ :

- (ក) តម្លាភាព ព័ត៌មានស្តីពីគោលនយោបាយ ច្បាប់ បទបញ្ជា វិធានរដ្ឋបាល អាជ្ញាបណ្ណ វិញ្ញាបនបត្រ លក្ខណៈសម្បត្តិ និងតម្រូវការចុះបញ្ជី បទបញ្ជាបច្ចេកទេស ស្តង់ដារ ការណែនាំ នីតិវិធី និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មទំនិញ (ដែលហៅថា វិធាន និងនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្ម) ត្រូវធ្វើឱ្យរកបានសម្រាប់ភាគីចំណាប់អារម្មណ៍ទាំងអស់ ប្រកបដោយ សង្គតភាព និងទាន់ពេលវេលាដោយមិនចំណាយ ឬចំណាយក្នុងតម្លៃសមហេតុផល ។
- (ខ) ទំនាក់ទំនង និងការពិគ្រោះយោបល់ : អាជ្ញាធរទាំងអស់ត្រូវព្យាយាមសម្របសម្រួល និងលើកកម្ពស់យន្តការ ប្រសិទ្ធិភាពសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរពាណិជ្ជកម្ម និងសមាគមពាណិជ្ជកម្ម រួមទាំង ឱកាសសម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់នៅពេលបង្កើតអនុវត្ត រំលឹកឡើងវិញនូវវិធាន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងពាណិជ្ជកម្ម ។
- (គ) ការធ្វើឱ្យងាយស្រួល ភាពជាក់ស្តែងបាន និងប្រសិទ្ធិភាពល្អ : វិធាន និង នីតិវិធីដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងពាណិជ្ជកម្មត្រូវធ្វើឱ្យងាយស្រួល ដើម្បីប្រាកដថា វាមិនមានភាពស្មុគស្មាញ ឬជាក់កម្រិត ជាងការចាំបាច់ដើម្បីទៅសម្រេចគោលបំណងស្របច្បាប់របស់ពួកវា ។

(ឃ) ការមិនរើសអើង : វិធាន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មត្រូវអនុវត្ត ដោយមិនមាន ការរើសអើង និងត្រូវមានមូលដ្ឋានគោលការណ៍ទីផ្សារ ។

(ង) សង្គតភាព និងការព្យាករណ៍ : វិធាន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មត្រូវអនុវត្តឱ្យបាន ស៊ីសង្វាក់ ព្យាករណ៍បាន និងមានទម្រង់ដូចដែលទាំងនេះអាចកាត់បន្ថយភាពមិនប្រាកដនៃ ពាណិជ្ជកម្មបណ្តាភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។ វិធាន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មត្រូវផ្តល់ឱ្យ ច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវពីនីតិវិធីណែនាំទៅអាជ្ញាធរជាមួយនិងស្តង់ដារគោលនយោបាយ និងនីតិវិធី ប្រតិបត្តិ និងការអនុវត្តដោយមិនមានការរើសអើង ។

(ច) សុខដុមនីយកម្ម ស្តង់ដារ និងការទទួលស្គាល់ : នៅពេលដែលទទួលយកតម្រូវការរបស់ សមាជិកនីមួយៗ ដើម្បីធ្វើការរៀបរយ ឬបង្កើតវិធានសម្រាប់គោលបំណងស្របច្បាប់ដូចជាការ ការពារសុខភាព សុវត្ថិភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ និងការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិដែលស្ទើរតែ បាត់បង់ បទបញ្ជា វិធានការ និងនីតិវិធីដែលប៉ះពាល់ដល់ទំនិញរវាងសមាជិក ត្រូវតែធ្វើឱ្យមាន សុខដុមនីយកម្មដូចដែលអាចធ្វើទៅបានដោយនៅលើមូលដ្ឋាននៃស្តង់ដារអន្តរជាតិដែលសមរម្យ ។ ការអភិវឌ្ឍស្តីពីការរៀបចំទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមកសម្រាប់ស្តង់ដារ លទ្ធផលវាយតម្លៃ អនុលោមភាព និងបន្តសហប្រតិបត្តិការលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេសត្រូវតែជំរុញ ការលើកទឹកចិត្ត ។

(ឆ) ទំនើបកម្ម និងការប្រើបច្ចេកវិទ្យាថ្មី : វិធាន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មត្រូវរំលឹក ឡើងវិញ និងធ្វើឱ្យបច្ចុប្បន្នភាពប្រសិនបើចាំបាច់ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើហេតុការណ៍ដែល បានផ្លាស់ប្តូរ រួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានថ្មីៗ និងការអនុវត្តន៍ពាណិជ្ជកម្មថ្មីៗ ដោយផ្តោតលើការអនុម័ត ដែលសមរម្យនៃវិធីសាស្ត្រទំនើប និងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ។ ទីណាដែលបច្ចេកវិទ្យាថ្មីត្រូវបានប្រើប្រាស់ អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីផ្សាយលើកតម្លៃផលប្រយោជន៍ទៅសមាជិកទាំងអស់ តាមរយៈការបើកចំហរនៃព័ត៌មានស្តីពីបច្ចេកវិទ្យាដែលបានអនុម័ត និងពង្រីកសហប្រតិបត្តិការទៅ អាជ្ញាធរនៃសេដ្ឋកិច្ចដទៃ និងវិស័យឯកជន ក្នុងការបង្កើតការប្រតិបត្តិទៅវិញទៅមក និងឬ ការផ្សារភ្ជាប់ទៅវិញទៅមកនៃបច្ចេកវិទ្យា ។

(ជ) ដំណើរការកំណត់ពេល : ការចូលទៅដល់នីតិវិធីច្បាប់ធ្វើឧទ្ធរណ៍ ដោយបន្ថែមឱ្យច្រើនជាង ភាពប្រាកដនិយម ចំពោះការផ្លាស់ប្តូរពាណិជ្ជកម្ម ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ដែលអាចអនុវត្ត បានរបស់សមាជិក និង ។

(ឃ) សហប្រតិបត្តិការ : សមាជិកត្រូវខិតខំធ្វើការងារឱ្យបានជិតជិតជាមួយវិស័យឯកជននៅក្នុង ការទទួលបានវិធានការដែលអំណោយផលសម្រាប់ការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម រួមទាំងការបើក ប្រព័ន្ធនៃទំនាក់ទំនង និងសហប្រតិបត្តិការរវាងរដ្ឋាភិបាល និងពាណិជ្ជកម្មទាំងពីរ។ សមាជិកត្រូវបន្ត ធ្វើការងារជាដៃគូដើម្បីផ្តោតទៅលើឱកាសសម្រាប់បង្កើនសហប្រតិបត្តិការ រួមទាំងសមាប័ណ្ណកម្ម ជំនួយបច្ចេកទេស និងការកសាងសមត្ថភាព ផ្លាស់ប្តូរនូវការអនុវត្តក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធី ផ្តួចផ្តើមសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម សហប្រតិបត្តិការលើគោលដៅបរពាក់ព័ន្ធនៅខ្សែក្រាបចេញ ដែលមានផលប្រយោជន៍រួមដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌតំបន់ និងអង្គការអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៤៤.- ការត្រួតពិនិត្យច្បាប់សម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម

១. សមាជិករៀងខ្លួនៗ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃរៀងៗ ខ្លួន និងរួមគ្នាមួយដងក្នុងរយៈពេលពីរ (២) ឆ្នាំ លើការអនុវត្តវិធានការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងនៅក្នុង កម្មវិធីការងារសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តវិធានការសម្របសម្រួល ពាណិជ្ជកម្ម។ សម្រាប់គោលបំណងនេះ ក្របខ័ណ្ឌសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ានត្រូវត្រូវព្រមព្រៀងដោយ សមាជិក ក្នុងកំឡុងពេលមួយ (៦) ខែ បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបម្រើការណែនាំ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងរដ្ឋមន្ត្រីតំណាងសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន ។

២. កម្មវិធីការងារអាស៊ានស្តីពីការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ ដោយឈរលើ មូលដ្ឋានលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃជាប្រចាំអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ។ កម្មវិធីការងារ សម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន និងក្របខ័ណ្ឌសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាន និងការពិនិត្យមើល សារឡើងវិញណាមួយរបស់វា ត្រូវតែជាឧបសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងបម្រើជាផ្នែកមួយនៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៤៥.- ការបង្កើតច្រកចេញចូលតែមួយរបស់អាស៊ាន

សមាជិកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើវិធានការចាំបាច់ដើម្បីបង្កើត និងប្រតិបត្តិច្រកចេញចូលតែមួយថ្នាក់ ជាតិរបស់គេ និងច្រកចេញចូលតែមួយរបស់អាស៊ានដោយអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនៃ ការបង្កើត និងអនុវត្តច្រកចេញចូលតែមួយអាស៊ាន និងពិធីសារស្តីពីការបង្កើត និងអនុវត្តច្រកចេញចូលតែ មួយអាស៊ាន ។

មាត្រា ៥០.- ការរៀបចំការអនុវត្ត

១. ដំណើរការក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីការងារអាស៊ានស្តីពីការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃរបស់វាត្រូវតែរាយការណ៍ទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA ។ ឧត្តមមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចដែលជួយដោយគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន ត្រូវតែជាអ្នកសម្របសម្រួលចម្បង នៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យដំណើរការរីកចម្រើននៃការអនុវត្តកម្មវិធីការងារអាស៊ានស្តីពីការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ដោយសហការជិតស្និទ្ធជាមួយគណៈកម្មាធិការអាស៊ានផ្សេងៗ ទៀតក្នុងការទទួលបានអនុវត្តវិធានការនៅក្រោមកម្មវិធីការងារ ។

២. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលសម្រាប់សម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មឬចំណុចទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធកម្រិតជាតិ ។

**ជំពូកទី ៦
គយ**

មាត្រា ៥១.- គោលបំណង

- គោលបំណងនៃជំពូកនេះគឺ :
- (ក) ធានានូវការព្យាករណ៍បាន សង្គតភាព និងតម្លាភាពនៅក្នុងបែបបទនៃច្បាប់គយរបស់សមាជិក ។
 - (ខ) ជំរុញការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និងសន្សំសំចៃស្តីពីនីតិវិធីគយ និងការសម្អាតទំនិញរ៉ាងរហ័ស ។
 - (គ) ធ្វើឱ្យងាយស្រួល និងសុដុមនីយភាពនូវនីតិវិធីគយ និងការអនុវត្តនាក់ស្តែងទៅតាមលទ្ធភាពដែលអាច និង ។
 - (ឃ) ជំរុញសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរគយ ។

មាត្រា ៥២.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលនៃជំពូកនេះ :

- (ក) **ប្រតិបត្តិការសន្តិសុខដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិ** មានន័យថា ភាគីដែលបានចូលរួមក្នុងចរាចរទំនិញអន្តរជាតិ នៅក្នុងមុខងារដែលបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរគយដោយប្រតិបត្តិការតាមតម្រូវការលក្ខន្តិកៈ និង/ឬបទបញ្ជារបស់សមាជិក ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើស្តង់ដារសន្តិសុខផ្គត់ផ្គង់ ។
- (ខ) **ការត្រួតពិនិត្យគយ** មានន័យថា វិធានការដែលបានអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរគយ ដើម្បីធានាការអនុវត្តច្បាប់គយរបស់សមាជិក ។
- (គ) **នីតិវិធីគយ** មានន័យថា ប្រព្រឹត្តិកម្មដែលបានអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរគយនៃសមាជិកនីមួយៗ ទៅនឹងទំនិញដែលជាទិសដៅសម្រាប់ច្បាប់គយ ។
- (ឃ) **កិច្ចព្រមព្រៀងវាយតម្លៃគយ** មានន័យថាកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VII នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពន្ធ និងពាណិជ្ជកម្ម ១៩៩៤ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A របស់កិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។
- (ង) **ការដកត្រឡប់** មានន័យថា ចំនួនពន្ធនាំចូល និងពន្ធអាករសងត្រឡប់វិញក្រោមនីតិវិធីដកត្រឡប់វិញ ។
- (ច) **នីតិវិធីដកត្រឡប់** មានន័យថា នីតិវិធីគយពេលដែលទំនិញត្រូវបាននាំចេញ ដោយផ្តល់ថាការសងត្រឡប់វិញ (ទាំងស្រុង ឬផ្នែកណាមួយ) ដែលបានធ្វើដោយគោរពទៅតាមការបង់ពន្ធនាំចូល និងពន្ធអាករលើចំណុះទំនិញ ឬលើវត្ថុធាតុ ឬបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការផលិត ។
- (ឆ) **ប្រកាសទំនិញ** មានន័យថា ជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានធ្វើដោយប្រកាសតាមវិធីរបស់អាជ្ញាធរគយ ដែលបុគ្គលពាក់ព័ន្ធបង្ហាញប្រាប់នីតិវិធីគយដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះទំនិញ និងរបស់របរ ប្រើប្រាស់ដោយឡែកដែលអាជ្ញាធរគយតម្រូវចំពោះការអនុវត្ត ។
- (ជ) **ការសងត្រឡប់** មានន័យថា ឱ្យប្រាក់មកវិញទាំងស្រុង ឬផ្នែកណាមួយនៃពន្ធនាំចូល និងពន្ធអាករដែលចំណាយលើទំនិញ និងការអត់ឱនទាំងស្រុង ឬផ្នែកណាមួយនៃពន្ធនាំចូល និងពន្ធអាករចំណាយដែលការចំណាយមិនទាន់បានធ្វើ ។
- (ឈ) **សន្តិសុខ** មានន័យថា អ្វីដែលធានានូវការពេញចិត្តនៃអាជ្ញាធរគយ នោះជាកាតព្វកិច្ចដែលអាជ្ញាធរគយនឹងត្រូវបានបំពេញ និង ។
- (ញ) **ការអនុញ្ញាតឱ្យចូលបណ្តោះអាសន្ន** មានន័យថា នីតិវិធីគយចំពោះទំនិញដែលនាំចូលមកក្នុងដែនដីគយដែលមានលក្ខខណ្ឌទទួលរងទាំងស្រុង ឬផ្នែកណាមួយពីការបង់ពន្ធនាំចូល និងពន្ធអាករទំនិញទាំងនោះត្រូវបាននាំចូលសម្រាប់តែគោលបំណងជាក់លាក់ និងត្រូវនាំចេញទៅវិញក្នុងកំឡុង

ដែលបានបញ្ជាក់ និងមិនឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរ លើកលែងតែវិសាលភាពដែលបានពីការប្រើប្រាស់ ពួកវា ។

មាត្រា ៥៣.- ទំហំ

ជំពូកនេះ អនុវត្តដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ បទបញ្ជា និងគោលនយោបាយរបស់សមាជិកទៅ លើនីតិវិធីគយ ដែលបានអនុវត្តចំពោះទំនិញដែលបានធ្វើពាណិជ្ជកម្មក្នុងចំណោមសមាជិក ។

មាត្រា ៥៤.- នីតិវិធីគយ និង ការត្រួតពិនិត្យ

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានាថា នីតិវិធីគយ និងការអនុវត្តរបស់វាអាចព្យាករបាន ដោយមាន សង្គតភាព តម្លាភាព និងសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម រួមបញ្ចូលទាំងតាមរយៈការសំអាតទំនិញយ៉ាងរហ័ស ។

២. នីតិវិធីគយរបស់សមាជិកត្រូវ ដែលអាចទៅបាន និងត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់គយរបស់គេ អនុលោម ទៅតាមស្តង់ដារ និងការអនុវត្តដែលបានផ្តល់ដោយអង្គការគយពិភពលោក និងអង្គការ អន្តរជាតិដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគយ ។

៣. អាជ្ញាធរគយរបស់សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវរំលឹកឡើងវិញពីនីតិវិធីគយរបស់ខ្លួនក្នុងគំនិតធ្វើឱ្យ ងាយស្រួល ដល់ការសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ។

៤. ការត្រួតពិនិត្យគយត្រូវមានដែនកំណត់ទៅតាមការចាំបាច់ ដើម្បីធានាការអនុវត្តតាមច្បាប់ គយរបស់សមាជិក ។

មាត្រា ៥៥.- ឯកសារបុរេបកដល់

សមាជិកត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើបទបញ្ជាគ្រួសារប្រាប់កន្លែងស្នាក់អាស្រ័យ និងចុះបញ្ជី ឬត្រួតពិនិត្យ ប្រកាសទំនិញ និងឯកសារគាំទ្រមុនពេលដែលទំនិញមកដល់ ។

មាត្រា ៥៦.- ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

សមាជិកត្រូវការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីកំណត់វិធានការត្រួតពិនិត្យក្នុងគំនិត ដើម្បីសម្រប សម្រួល សម្អាតគយ និងបញ្ចេញទំនិញ ។

មាត្រា ៥៧.- ទាយតម្លៃគយ

- ១. សម្រាប់កាលបរិច្ឆេទនៃការកំណត់តម្លៃគយចំពោះទំនិញដែលបានធ្វើពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុង ចំណោមសមាជិក របបប្តូរព្រូតិវិធីនៃផ្នែក ។ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងសមាជិក ត្រូវអនុវត្ត ដូចដែលបានកំណត់ ។
- ២. សមាជិកត្រូវធ្វើឱ្យសុដុមនីយកម្ម តាមលទ្ធភាពដែលអាចទៅបាននូវនីតិវិធីរដ្ឋបាល និង ការអនុវត្តក្នុងការវាយតម្លៃ តម្លៃនៃទំនិញសម្រាប់កាលបរិច្ឆេទគយ ។

មាត្រា ៥៨.- បែបបទនៃព័ត៌មានបច្ចេកវិទ្យា

សមាជិក ពេលដែលអាចទៅបាន ត្រូវអនុវត្តព័ត៌មានបច្ចេកវិទ្យានៅក្នុងការប្រតិបត្តិគយ ដោយ ឈរលើមូលដ្ឋានស្មើគ្នាដែលមនុស្សជាតិជាគន្លងជាតិសម្រាប់ការសំរោចគយ និងបញ្ចេញទំនិញឱ្យរហ័ស ។

មាត្រា ៥៩.- ប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិ

- ១. សមាជិកត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងបង្កើតកម្មវិធីប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលបានផ្តល់សិទ្ធិ (AEO) ដើម្បីជំរុញការអនុវត្ត និងប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យគយ ។
- ២. សមាជិកត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែង ធ្វើការងារដើម្បីឈានទៅរកការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកនៃ ប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលបានផ្តល់សិទ្ធិ ។

មាត្រា ៦០.- ការសងគ្រឿងចុះកិច្ចការ និងសន្តិសុខ

- ១. ការសងគ្រឿងចុះកិច្ចការនៃការទាមទារសម្រាប់ការសងគ្រឿងចុះកិច្ចការត្រូវតែអាចឈានដល់ និងបានជូន ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍ក្នុងកម្រិតទៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ដោយមិនមានការពន្យារ និងការសងគ្រឿងចុះកិច្ចការដែល បានបង់លើសត្រូវធ្វើឱ្យបានភាន់ត្រឹមត្រូវ បន្ទាប់ពីការចុះត្រួតពិនិត្យនៃការទាមទារ ។
- ២. ការដកហូតវិញត្រូវតែបានចំណាយឱ្យបានដាច់ បន្ទាប់ពីការចុះត្រួតពិនិត្យនៃការទាមទារ ។
- ៣. ទីណាដែលសន្តិសុខត្រូវបានផ្តល់ វាត្រូវបានបន្តបន្ថយឱ្យបានដាច់របស់បន្ទាប់ពីអាជ្ញាធរគយ ពេញចិត្តថាភាគពួកវាដែលសន្តិសុខត្រូវត្រូវបានបំពេញ ។

^៧ ក្នុងករណីរបស់កម្ពុជា កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវាយតម្លៃគយ ដូចដែលបានអនុវត្តអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃពិធីសារ ស្តីពីការពេញលក់ពាណិជ្ជកម្មទៅ WTO ត្រូវអនុវត្ត ដូចដែលបានកំណត់ ។

មាត្រា ៦១.- សវនកម្មសម្ភាគការៈក្រោម

សមាជិកត្រូវបង្កើត និងប្រតិបត្តិសវនកម្មសម្ភាគការៈក្រោម (PCA) សម្រាប់ការសម្ភាគគយឱ្យបានហ័ស និងបង្កើនការត្រួតពិនិត្យ ។

មាត្រា ៦២.- វិធាននៅមុន

១. សមាជិកនីមួយៗ តាមរយៈអាជ្ញាធរធម្មនុញ្ញរបស់វា និង/ឬអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវពង្រីកការអនុញ្ញាតទៅតាមច្បាប់ បទបញ្ជា ការកំណត់រដ្ឋបាល ផ្តល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវវិធានទៅមុនលើបែបបទរបស់បុគ្គលដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២ (ក) នៃមាត្រានេះ ដោយគោរពទៅតាមការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ពន្ធគយ សំណួរដែលលើកឡើងពីបែបបទនៃគោលការណ៍កិច្ចព្រមព្រៀងវាយតម្លៃគយ និង/ឬដើមកំណើតទំនិញ ។

២. ទីណាដែលអាចរកបាន សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវអនុម័ត ឬរក្សានីតិវិធីសម្រាប់វិធានទៅមុនដែលត្រូវ :

- (ក) ផ្តល់ថាអ្នកនាំចូលនៅក្នុងដែនដីរបស់វា ឬអ្នកនាំចេញ ឬអ្នកផលិតនៅក្នុងដែនដីរបស់សមាជិកដទៃអាចអនុវត្តវិធានទៅមុន មុនពេលដែលនាំចូលទំនិញដែលចោទសំណួរ ។
- (ខ) ដោយតម្រូវថាបេក្ខជនសម្រាប់វិធានទៅមុនផ្តល់នូវការរៀបរាប់លម្អិតអំពីទំនិញ និងព័ត៌មាន ពាក់ព័ន្ធដែលចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការបែបបទវិធានទៅមុន ។
- (គ) អាជ្ញាធរធម្មនុញ្ញរបស់វាអាច នៅក្នុងពេលណាក៏ដោយនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការវាយតម្លៃបែបបទសម្រាប់វិធានទៅមុន ស្នើសុំឱ្យបេក្ខជនផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមក្នុងកំឡុងពេលវេលាដែលបានបញ្ជាក់ ។
- (ឃ) វិធានទៅមុនណាមួយត្រូវមានមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង និងហេតុការណ៍ដែលបានបង្ហាញដោយបេក្ខជន និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដទៃណាមួយនៅក្នុងនាមជាអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្ត និង ។
- (ង) វិធានទៅមុនអាចចេញទៅឱ្យបេក្ខជនយ៉ាងហ័ស ក្នុងកំឡុងពេលដែលបានបញ្ជាក់ដោយច្បាប់ បទបញ្ជា ឬការកំណត់រដ្ឋបាលរបស់សមាជិកនីមួយៗ ។

៣. សមាជិកមួយអាចបដិសេធនូវការស្នើសុំសម្រាប់វិធានទៅមុននៅពេលដែលព័ត៌មានបន្ថែមដែលបានស្នើ អនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌ ២ (គ) នៃមាត្រានេះមិនត្រូវបានផ្តល់ក្នុងកំឡុងពេលវេលា ដែលបានកំណត់ ។

៤. ជាទិសដៅសម្រាប់កថាខណ្ឌ ១ និង ៥ នៃអាគ្រានេះ និងទីណាដែលអាចរកបានសមាជិក
នីមួយៗ ត្រូវអនុវត្តវិធានទៅមុនចំពោះរាល់ការផ្តល់ទំនិញដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងវិធានដែលបាន
នាំចូលទៅក្នុងដៃដើររបស់វាសម្រាប់បី (៣) ឆ្នាំ ពីការបញ្ជូនទំនិញនោះ ឬរយៈពេលផ្សេងទៀត
ទាំងនោះ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ បទបញ្ជា ឬការកំណត់រដ្ឋបាលរបស់សមាជិកនោះ ។

៥. សមាជិកអាចធ្វើការកែប្រែ ឬលុបចោលវិធានទៅមុនពេលដែលកំណត់ថា វិធាននោះបានឈរ
លើមូលដ្ឋានកំហុសឆ្គងទៅតាមការពិតជាក់ស្តែង ឬច្បាប់ (ដែលរួមទាំងកំហុសមនុស្ស) ព័ត៌មានដែលបាន
ផ្តល់ខកខាន ឬមិនច្បាស់លាស់ មានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងច្បាប់ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
ឬមានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងវត្ថុធាតុជាក់ស្តែង ឬហេតុការណ៍ដែលវិធាននេះមានមូលដ្ឋានលើ ។

៦. ទីណាដែលខ្លួននាំចេញទាបទាបថា ត្រូវត្រួតពិនិត្យដែលបានផ្សព្វផ្សាយចំពោះទំនិញដែលបាននាំចូលត្រូវតែ
គ្រប់គ្រងដោយវិធានទៅមុន អាជ្ញាធរកម្មវិធីអាចវាយតម្លៃការពិតជាក់ស្តែង និងហេតុការណ៍នៃការនាំចូល
មានសុវត្ថិភាពជាមួយនឹងការពិតជាក់ស្តែង និងហេតុការណ៍ទៅពេលដែលវិធានទៅមុនមានមូលដ្ឋានលើ ។

មាត្រា ៦៣.- ករណីអនុញ្ញាតឱ្យចូលបណ្តោះអាសន្ន

សមាជិកត្រូវសម្របសម្រួលបរិយាកាសទំនិញ ក្រោមការអនុញ្ញាតឱ្យចូលបណ្តោះអាសន្នឱ្យបានកាន់តែ
ច្រើនដូចដែលអាចទៅបាន ។

មាត្រា ៦៤.- សហប្រតិបត្តិការគយ

ដើម្បីមានការអនុញ្ញាតដោយច្បាប់របស់គេ សមាជិកអាចជួយគ្នាលើបញ្ហាគយ ពាក់ព័ន្ធនឹង
សមស្រប ។

មាត្រា ៦៥.- តម្លាភាព

១. សមាជិកត្រូវសម្របសម្រួលធ្វើការបោះពុម្ពផ្សាយទាន់ពេលវេលា ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានពីលក្ខន្តិកៈ
និងបទបញ្ជា សេចក្តីសម្រេច និងវិធានស្តីពីបញ្ហាគយ ។

២. សមាជិកត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅលើអ៊ិនធឺណែត និង/ឬបោះពុម្ពបទបញ្ជាស្តីលក្ខន្តិកៈ និងបទបញ្ជា
និងនីតិវិធី រដ្ឋបាលគយដែលមាន ឬការបង្គាប់ដោយរដ្ឋបាលគយរបស់វា លើកលែងតែនីតិវិធី
ការប្រតិបត្តិច្បាប់ និងការណែនាំប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុង ។

មាត្រា ៦៦.- ចំណុចទំនាក់ទំនងព័ត៌មាន

សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវជ្រើសតាំងមួយ (១) ឬច្រើនចំណុចទំនាក់ទំនងព័ត៌មានដើម្បីជាអាស័យដ្ឋានសម្រាប់បុគ្គលដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាគយ និងត្រូវធ្វើឱ្យមាននៅលើអ៊ីនធឺណែត និង/ឬ បោះពុម្ពព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីសម្រាប់ការធ្វើការទំនាក់ទំនងទាំងនោះ ។

មាត្រា ៦៧.- ការពិគ្រោះ

អាជ្ញាធរគយរបស់សមាជិកត្រូវជំរុញការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយគ្នា ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាគយដែលប៉ះពាល់ពាណិជ្ជកម្មទំនិញរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិក ។

មាត្រា ៦៨.- ការសម្ងាត់

១. គ្មានអ្វីនៅក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានបកស្រាយក្នុងការស្នើសុំឱ្យសមាជិកបង្ហាញ ឬអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ព័ត៌មានសម្ងាត់អនុលោមទៅតាមជំពូកនេះ ដែលការបង្ហាញទាំងនោះពិចារណាថា :

- (ក) ផ្ទុយទៅនឹងចំណាប់អារម្មណ៍សាធារណៈ ដូចដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ។
- (ខ) ផ្ទុយទៅនឹងច្បាប់ណាមួយ រួមមាន ប៉ុន្តែមិនកម្រិតចំពោះការការពារបុគ្គលឯកជន ឬទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនីនៃបុគ្គលអតិថិជនរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ។
- (គ) រារាំងដល់ការអនុវត្តច្បាប់ ។
- (ឃ) វិនិច្ឆ័យប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់ ដែលអាចរួមមានជំហរប្រកួតប្រជែង ។

២. ទិណាដែលសមាជិកមួយផ្តល់ព័ត៌មានទៅសមាជិកដទៃ ដូចដែលអនុញ្ញាតនៅក្រោមជំពូកនេះ និងចាត់ព័ត៌មាននោះថាសម្ងាត់ សមាជិកដែលទទួលព័ត៌មានត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នៃព័ត៌មាន ដោយប្រើប្រាស់វាសម្រាប់តែគោលបំណងដែលបានបញ្ជាក់ដោយសមាជិកផ្តល់ព័ត៌មាន និងមិនត្រូវបង្ហាញដោយគ្មានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយសមាជិកផ្តល់ព័ត៌មាន ។

មាត្រា ៦៩.- ការពិនិត្យឡើងវិញ និង ការវិនិច្ឆ័យ

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថា បុគ្គលណាមួយក្នុងដែនដីរបស់វា ដែលធ្វើឱ្យពិបាកដោយសេចក្តីសម្រេចគយសមហេតុផលណាមួយទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលចូលទៅដល់ការរំលឹកឡើងវិញនៃការគ្រប់គ្រងក្នុងអាជ្ញាធរគយដែលបានចេញសេចក្តីសម្រេចក្នុងគោលបំណងពិនិត្យឡើងវិញ ឬទិណាដែល

អាច ដោយអាជ្ញាធរណែនាំខ្ពស់ជាងគ្រប់គ្រង និង/ឬវិនិច្ឆ័យរំលឹកឡើងវិញនៃការកំណត់យកនៅកម្រិត ចុងក្រោយ នៃវិនិច្ឆ័យពិនិត្យឡើងវិញ ដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់សមាជិក ។

២. សេចក្តីសម្រេចលើការវិនិច្ឆ័យត្រូវផ្តល់ទៅអ្នកទទួល និងមូលហេតុនៃកាលប្រេមទាំងនោះជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៧០.- ការរៀបចំការអនុវត្ត និង ស្ថាប័ន

អគ្គនាយកដ្ឋានអាស៊ាន គាំទ្រដោយក្រុមការងារគយត្រូវទទួលបន្ទុកក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃ ជំពូកនេះ បទប្បញ្ញត្តិដទៃណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគយ ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ជំពូកទី ៧

ស្តង់ដារ បទបញ្ជាបច្ចេកទេស និង នីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាព

មាត្រា ៧១.- គោលបំណង

គោលបំណងនៃជំពូកនេះ គឺបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ស្តង់ដារ បទបញ្ជាបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីវាយ តម្លៃ អនុលោមភាព ដើម្បីឱ្យប្រាកដថាទាំងនោះមិនបង្កើតឱ្យមានឧបសគ្គមិនចាំបាច់ទៅនឹងពាណិជ្ជកម្មក្នុង ការបង្កើតទីផ្សារអាស៊ានតែមួយ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្ម និងក្នុងពេលដំណាលគ្នានេះដែរ ធានាថាឆ្លើយតប ទៅនឹងគោលបំណងស្របច្បាប់របស់សមាជិក ។

មាត្រា ៧២.- ពាក្យ និង និយមន័យ

ពាក្យទូទៅដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ស្តង់ដារ និងការវាយតម្លៃអនុលោមភាពដែលបានប្រើប្រាស់នៅ ក្នុងជំពូកនេះ មានអត្ថន័យដែលបានផ្តល់ ដែលរួមមានការកែសមរម្យនៃ ISO/IEC ការណែនាំ ២ និង ISO/IEC ១៧០០០ នៃអង្គការអន្តរជាតិស្តីពីស្តង់ដារ (ISO) និងគណៈកម្មការអេឡិចត្រូនិចអន្តរជាតិ (IEC) ដែល បានដកស្រង់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងគ្របដណ្តប់អាស៊ាន ស្តីពីការរៀបចំទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅ មក និងការរៀបចំទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកនូវវិស័យនីមួយៗ របស់អាស៊ាន ។

មាត្រា ៧៣.- បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

១. សមាជិកដែលបានបញ្ជាក់ជាថ្មី និងបានសន្យាគោរពតាមសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចក្រោម កិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីរបាំងបច្ចេកទេសពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A នៃ កិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

២. សមាជិកត្រូវប្រើប្រាស់វិធានការណាមួយដែលអាច និងបញ្ចូលគ្នាដើម្បីបន្ថយ ប្រសិនបើមិនទាន់ លុបចោលទាំងស្រុងនូវរបាំងបច្ចេកទេសមិនចាំបាច់ទៅនឹងពាណិជ្ជកម្ម :

- (ក) សុខដុមភាពស្តង់ដារជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ។
- (ខ) ជំរុញការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកពីលទ្ធផលវាយតម្លៃអនុលោមភាពក្នុងចំណោម សមាជិក ។
- (គ) អភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តការរៀបចំទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកវិស័យអាស៊ាន និងអភិវឌ្ឍរបប បទបញ្ជាសុខដុមភាពអាស៊ានក្នុងការធ្វើឱ្យរៀបរយវិស័យណាដែលអាចអនុវត្តបាន ។
- (ឃ) ជំរុញលើកទឹកចិត្តសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមស្ថាប័នទទួលស្គាល់គុណភាពជាតិ និង វិទ្យាស្ថានមាត្រសាស្ត្រជាតិ (NMIs) រួមទាំងអាជ្ញាធរមាត្រសាស្ត្រស្របច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង អាស៊ាន ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តនៃការរៀបចំទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក (MRAs) ក្នុងវិស័យ រៀបរយ និងមិនរៀបរយ ។

៣. ដើម្បីសម្របសម្រួលលំហូរចូលដោយសេរីនៃទំនិញរវាងអាស៊ាន សមាជិកត្រូវអភិវឌ្ឍ និង អនុវត្តកម្មវិធីធ្វើដែលសមរម្យសម្រាប់ផលិតផលដែលគ្របដណ្តប់ក្រោមរបបបទបញ្ជាសុខដុមភាព ឬសេចក្តី បង្គាប់របស់អាស៊ាន ។

មាត្រា ៧៤.- ស្តង់ដារ

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវទទួលរ៉ាប់រងថា អាជ្ញាធរស្តង់ដារជាតិរបស់ខ្លួនត្រូវទទួលស្គាល់ និងធ្វើ តាម Code of Good Practice for Preparation ការអនុម័ត និងបែបបទស្តង់ដារដែលមានចែងនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

២. នៅក្នុងការធ្វើសុខដុមភាពស្តង់ដារជាតិ សមាជិកត្រូវជាជម្រើស និងការចង់បានដំបូង អនុម័ត ស្តង់ដារ អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ នៅពេលដែលរៀបចំស្តង់ដារជាតិថ្មី ឬសើរឡើងវិញនូវស្តង់ដារដែលមានស្រាប់ ។ ទីណា ដែលស្តង់ដារអន្តរជាតិ មិនអាចរកបាន ស្តង់ដារជាតិត្រូវរៀបជាជូរក្នុងចំណោមសមាជិក ។

៣. សមាជិកត្រូវបានលើកទឹកចិត្តចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអភិវឌ្ឍស្តង់ដារអន្តរជាតិ ដោយឡែក ចំពោះ វិស័យដែលជាអាទិភាពពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់អាស៊ាន ។

៤. សុខុមភាពស្តង់ដារជាតិដែលមានស្រាប់ នឹងការអនុម័តស្តង់ដារអន្តរជាតិទៅក្នុងស្តង់ដារជាតិ ថ្មី ត្រូវតែមានមូលដ្ឋានស្តីពី "ការអនុម័តស្តង់ដារអន្តរជាតិជាស្តង់ដារតំបន់ ឬស្តង់ដារជាតិ" ដូចដែលមាន រៀបរាប់នៅក្នុង ISO/IEC ការណែនាំ ២១ ឬការកែប្រែបច្ចេកទេសរបស់វា ។

៥. ដរាបណាមានចាំបាច់ក្នុងការកែប្រែមតិកា និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃស្តង់ដារអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធសមាជិក ត្រូវធានាថា ការប្រៀបធៀបដោយស្រួលនៃមតិកា និងរចនាសម្ព័ន្ធនៃស្តង់ដារជាតិជាមួយ និងឯកសារយោង ស្តង់ដារអន្តរជាតិ នឹងផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីពន្យល់ពីមូលហេតុនៃការកែប្រែ ។

៦. សមាជិកត្រូវធានា :

- (ក) ការកែប្រែមតិកានៃស្តង់ដារអន្តរជាតិមិនត្រូវបានរៀបចំ និងអនុម័តក្នុងតំបន់ ឬជាមួយនឹង ការប៉ះពាល់នៃការបង្កើតភាពមិនច្របូកច្របល់រវាងបច្ចេកទេសពាណិជ្ជកម្ម និង ។
- (ខ) ការកែប្រែមតិកាមិនត្រូវដាក់កម្រិតជាងការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៧៩.- បទបញ្ជាបច្ចេកទេស

១. ក្នុងការអនុម័តបទបញ្ជាបច្ចេកទេស សមាជិកត្រូវធានាថា :

- (ក) ទាំងនេះមិនមែនអនុម័តក្នុងតំបន់ទេនឹង ឬជាមួយនឹងការប៉ះពាល់នៃការបង្កើតរវាង បច្ចេកទេសពាណិជ្ជកម្ម ។
- (ខ) ទាំងនេះមានមូលដ្ឋានលើស្តង់ដារអន្តរជាតិ ឬជាតិដែលបានសុំដាក់ស្តង់ដារអន្តរជាតិ លើកលែងតែទំណាក់កាលដែលមូលហេតុស្របច្បាប់សម្រាប់សម្រាប់ការបំបែរចេញតែមាន ។
- (គ) មធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលដាក់កម្រិតពាណិជ្ជកម្មតិចតួចដើម្បីធានាទៅសម្រេចគោលដៅ ដែលបានកំណត់ទុកគឺបានពិចារណាមុនពេលសម្រេចក្នុងការអនុម័តបទបញ្ជាបច្ចេកទេស ។
- (ឃ) ការអនុម័តស្តង់ដារបញ្ញត្តិ គឺជៀសវាងដើម្បីធានាបទបញ្ញត្តិដែលមិនចាំបាច់សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម មិនត្រូវបានបង្កើត សំដៅធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងការប្រកួតប្រជែងដោយយុត្តិធម៌នៅលើទីផ្សារ ឬវាមិន នាំឱ្យមានការកាត់បន្ថយភាពទន់ភ្លន់ពាណិជ្ជកម្ម និង ។

(ង) ប្រព្រឹត្តិកម្មទៅតាមផលិតផលដែលបាននាំចូលពីសមាជិក គឺមិនមានអនុគ្រោះតិចជាងទៅនឹង ផលិតផលដូចដែលមានដើមកំណើតជាតិ និងចំពោះផលិតផលដូចមានដើមកំណើតពីសមាជិកដទៃ ណាមួយ។

២. សមាជិកត្រូវប្រាកដថាមានតែផ្នែកទាំងនោះទេនៃស្តង់ដារមួយដែលគំណាងឱ្យការទាមទារ អប្បបរមា ដើម្បីបំពេញតោលដៅដែលបានកំណត់ ដូចដែលមាននៅក្នុងបទបញ្ជាបច្ចេកទេស។

៣. សមាជិកត្រូវធានាថា ទីណែក់ដោយដែលមានការរៀបចំ អនុម័ត និងបែបបទនៃបទបញ្ជា ពាណិជ្ជកម្ម គឺដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកតាមវិស័យ របស់អាស៊ាន។

៤. នៅពេលដែលមានតម្រូវការបទបញ្ជាបច្ចេកទេសជាបន្ទាន់ ដើម្បីជំនះលើបញ្ហាដែលកើតឡើង និងគំរាមកំហែងដែលនឹងកើតឡើងនៅក្នុងដែនដីសមាជិក និងពេលវេលាមិនបានផ្តល់ឱ្យគ្រប់គ្រាន់ឱ្យ សមាជិកនោះធ្វើសុខដុមភាពស្តង់ដារជាតិពាក់ព័ន្ធ សមាជិកនោះត្រូវពិចារណាប្រើស្តង់ដារអន្តរជាតិសមរម្យ ឬផ្នែកពាក់ព័ន្ធជាជម្រើសដំបូង។

៥. សមាជិកត្រូវប្រព្រឹត្តតាមនីតិវិធីជូនព័ត៌មានដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ១១។ ទោះជា យ៉ាងណាក៏ដោយ នៅក្នុងករណីបទបញ្ជាបច្ចេកទេសក្រោមមាត្រានេះ សមាជិកដទៃត្រូវបង្ហាញយោបល់ ប្រសិនបើមានក្នុងកំឡុងហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ នៃការជូនព័ត៌មាន។ សមាជិកនៅពេលដែលមានការស្នើសុំផ្តល់ ទៅសមាជិកដទៃនូវសេចក្តីព្រាងបទបញ្ជាបច្ចេកទេស និងព័ត៌មានផ្សេងៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបែចេញពី ស្តង់ដារ អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ និងនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាព Pre-market ដែលអាចរកបាន។

៦. លើកលែងនៅក្នុងហេតុការណ៍បន្ទាន់ សមាជិកត្រូវបានផ្តល់យ៉ាងតិចប្រាំមួយ (៦) ខែនៅចន្លោះ ពេលផ្សព្វផ្សាយបទបញ្ជាបច្ចេកទេស និងការចូលជាធរមានដើម្បីផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់អ្នក ផលិតនៅក្នុងសមាជិកនាំចេញដើម្បីតម្រូវផលិតផល និងការផលិតទៅតាមការទាមទាររបស់សមាជិក នាំចូល។

មាត្រា ៧៦.- នីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាព

១. សមាជិកត្រូវប្រាកដថា នីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពមិនត្រូវបានរៀបចំ អនុម័ត ឬអនុវត្តក្នុង គំនិតថា ឬជាមួយនឹងការប៉ះពាល់នៃការបង្កើតភាពមិនច្របូកច្របល់ទៅនឹងរបាំងបច្ចេកទេសពាណិជ្ជកម្ម និង

នីតិវិធីវាយ តម្លៃអនុលោមភាពនោះត្រូវតែប្រព្រឹត្តតាមជាមួយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលដើមកំណើតនៅក្នុង ដែនដីសមាជិកដទៃ គឺមិនត្រូវតែងតែងជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផលិតផល ដូចដែលមានដើមកំណើតជាតិទេ ។

២. សមាជិកត្រូវអនុម័តនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពដែលមានសង្គតភាពជាមួយស្តង់ដារ និងការ អនុវត្តអន្តរជាតិ និងពេលណាក៏ដោយ នីតិវិធីទាំងនោះមិនអាចសម្រេចបានពីព្រោះ គោលបំណងស្របច្បាប់ ខុសគ្នា ភាពខុសគ្នានៃនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពត្រូវតែធ្វើឱ្យបានតិចតួច ដូចដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៣. សមាជិកត្រូវអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមកតាមវិស័យរបស់ អាស៊ាននៅក្នុងវិស័យបទបញ្ជា ទីណាដែលសមរម្យ អនុលោមទៅតាមបទបញ្ញត្តិកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ អាស៊ានស្តីពីការរៀបចំទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។

៤. សមាជិកត្រូវទទួលយកលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃអនុលោមភាពផលិតដោយស្ថាប័នវាយតម្លៃ អនុលោមភាពចាត់តាំងដោយសមាជិកដទៃ អនុលោមទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ អាស៊ានស្តីពីការរៀបចំទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក និងបទបញ្ញត្តិនៃការរៀបចំទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅ មកតាមវិស័យ របស់អាស៊ាននីមួយៗ នៅក្របវិស័យបទបញ្ជា ។

៥. សមាជិកត្រូវបង្កើតការសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមស្ថាប័នទទួលស្គាល់គុណភាពជាតិ និង វិទ្យាស្ថាន មាត្រសាស្ត្រជាតិ (NMIs) រួមទាំងច្បាប់មាត្រសាស្ត្រនៅក្នុងអាស៊ានដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ ការអនុវត្ត MRAs ចំពោះវិស័យបទបញ្ជា និងមិនមែនបទបញ្ជា ។

មាត្រា ៧៧. នីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាព

១. សមាជិកត្រូវបង្កើតប្រព័ន្ធនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពដើម្បីបន្ថែមលើការអនុវត្តការរៀបចំទទួល ស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមកវិស័យអាស៊ាន និងរបប និង/ឬការណែនាំបទបញ្ជាសុដុមភាពអាស៊ាន ។

២. អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធដែលទទួលបានប្រព័ន្ធនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពរបស់សមាជិក ត្រូវចាប់យក សកម្មភាពចាំបាច់ដើម្បីធានាការប្រព្រឹត្តិផលិតផលដែលដាក់នៅលើទីផ្សារទៅតាមការរៀបចំទទួលស្គាល់ ទៅវិញទៅមកវិស័យអាស៊ាន និងរបប និង/ឬការណែនាំបទបញ្ជាសុដុមភាពអាស៊ាន ។

៣. សមាជិកត្រូវធានាថា ច្បាប់ចាំបាច់ និងហេដ្ឋារចនាបច្ចេកទេសត្រូវមាន ដើម្បីគាំទ្រប្រព័ន្ធនីតិវិធី វាយតម្លៃអនុលោមភាព ។

៤. ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពត្រូវតែពង្រឹងបន្ថែមទៀតតាមរយៈការបង្កើត ប្រព័ន្ធប្រយ័ត្នប្រយោជន៍ក្នុងចំណោមសមាជិកអាស៊ាន ។

មាត្រា ៧៨.- ការអនុវត្ត

១. សមាជិកត្រូវចាប់យកវិធានការចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីធានាការអនុវត្តការរៀបចំទទួលស្គាល់ ទៅវិញទៅមកវិស័យអាស៊ាន និងរបបបទបញ្ជាសុដុមភាពអាស៊ាន និងបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ នៅក្នុងកំឡុងពេលដែលមាននៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានរៀបរាប់ និងដើម្បីភាពប្រាកដនៃ ការប្រព្រឹត្តិទៅតាមការទាមទារសុដុមភាពដែលបានរៀបរាប់រួច ។

២. បរិធានខាងក្រោម និងបរិធានណាមួយនាពេលអនាគតដែលបានឯកភាពដោយសមាជិក ដើម្បី អនុវត្ត បណ្តាបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែផ្តល់ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ :

- (ក) កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីការរៀបចំទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមក ។
- (ខ) ការរៀបចំទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកវិស័យអាស៊ានសម្រាប់បរិក្ខារដើរដោយអគ្គិសនី និង អគ្គិសនី ។
- (គ) កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីរបបបទបញ្ជាសុដុមភាពអាស៊ានសម្រាប់បរិក្ខារដើរដោយអគ្គិសនី និង អគ្គិសនី ។
- (ឃ) កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកម្មវិធីបទបញ្ជាគ្រឿងសំអាងសុដុមភាពអាស៊ាន ។

៣. គណៈកម្មាធិការពិគ្រោះយោបល់របស់អាស៊ានសម្រាប់ស្តង់ដារ និង គុណភាព (ACCSQ) ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ:

- (ក) កំណត់សម្គាល់ និង បញ្ជូនវិស័យ MRAs ។
- (ខ) ត្រួតពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តបទបញ្ជាពាក់ព័ន្ធនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយគោរព ទៅតាមស្តង់ដារ បទបញ្ជាបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាព ។
- (គ) ផ្តល់ការគាំទ្រទៅដល់គណៈកម្មាធិការវិស័យរួម នៅពេលដែលតម្រូវ និង ។
- (ឃ) សហការជាមួយលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ជាប្រចាំស្តីពីការអនុវត្ត កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៤. ACCSQ ត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រ និងសហប្រតិបត្តិការក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី អាស៊ានពាក់ព័ន្ធ (FTAs) ជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្ម រួមទាំងការកសាងសមត្ថភាព និងកម្មវិធីពង្រឹងស្ថាប័ន សម្រាប់ជំពូក ស្តង់ដារ បទបញ្ជាបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីវាយតម្លៃអនុលោមភាពនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្មសេរី អាស៊ានទាំងនោះ ។

៥. ACCSQ ត្រូវឆាប់យកសកម្មភាពចាំបាច់ដើម្បីធានាការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពរបស់ ការរៀបចំទទួលស្គាល់ទោវិញទៅមកវិស័យអាស៊ាន និងរូបបឋមបញ្ហាសុដុនភាពអាស៊ាន ។

ជំពូកទី ៨

វិធានការអនាម័យ និង កូតតាមអនាម័យ

មាត្រា ៧៩.- គោលបំណង

គោលបំណងនៃជំពូកនេះគឺ :

- (ក) សម្របសម្រួលពេញលេញ និងក្នុងចំណោមសមាជិក នៅពេលដែលកំពុងការពារមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិមានជីវិត ឬសុខភាព នៅក្នុងសមាជិកនីមួយៗ ។
- (ខ) ផ្តល់ក្របខ័ណ្ឌ និងការណែនាំទៅតាមតម្រូវការនៅក្នុងបែបបទនៃវិធានការអនាម័យ និង កូតតាមអនាម័យក្នុងចំណោមសមាជិក ដោយឡែកដើម្បីសម្រេចការសន្យាដែលមានតែងនៅក្នុង ផែនការសមាគមសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ។
- (គ) ពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមសមាជិកដើម្បីការពារមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិមានជីវិត ឬ សុខភាព និង ។
- (ង) សម្របសម្រួល និងពង្រឹងការអនុវត្តនៃជំពូកនេះ ទៅតាមគោលការណ៍ និងវិន័យនៅក្នុង កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីបែបបទនៃវិធានការអនាម័យ និងកូតតាមអនាម័យ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A ទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀង WTO និងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៨០.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលបំណងនៃជំពូកនេះ :

- (ក) **ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ការណែនាំ និងអនុសាសន៍** ត្រូវមានអត្ថន័យដូចគ្នាទៅនឹង ឧបសម្ព័ន្ធ A នៃ កថាខណ្ឌ ៣ របស់កិច្ចព្រមព្រៀង SPS ។
- (ខ) **វិធានការអនាម័យ ឬកូតតាមអនាម័យ** ត្រូវមានអត្ថន័យដូចគ្នាទៅនឹងឧបសម្ព័ន្ធ A នៃ កថាខណ្ឌ ១ របស់កិច្ចព្រមព្រៀង SPS និង ។

(គ) កិច្ចព្រមព្រៀង SPS មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីបែបបទនៃវិធានការអនាម័យ និង ភូតតាមអនាម័យ ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ A របស់កិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

មាត្រា ៨១.- បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ និង កាតព្វកិច្ច

១. បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះអនុវត្តចំពោះវិធានការអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យនៃសមាជិកដែល អាចប៉ះពាល់ផ្ទាល់ ឬប្រយោលដល់ពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិក ។

២. សមាជិកបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដោយគោរពទៅតាមសមាជិកដទៃក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង SPS ។

៣. សមាជិកនីមួយៗ សន្យាអនុវត្តគោលការណ៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀង SPS ក្នុងការអភិវឌ្ឍបែបបទ ឬទទួលស្គាល់វិធានការអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យណាមួយក្នុងគោលដៅសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិកនៅពេលដែលមានការពារមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិមានជីវិត ឬសុខភាពនៅក្នុង សមាជិកនោះ ។

៤. នៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យរបស់គេ សមាជិកភាពត្រូវតែ ណែនាំអ្វីដែលអាចអនុវត្តបាន ដោយស្តង់ដារអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ ការណែនាំ និងអនុសាសន៍ដែលបានបង្កើត ដោយអង្គការអន្តរជាតិដូចជា Codex Alimentarius Commission (Codex) អង្គការពិភពលោក សម្រាប់សុខភាពសត្វ (OIE) សន្និសីទការពាររុក្ខជាតិអន្តរជាតិ (IPPC) និងអាស៊ាន ។

៥. សមាជិក តាមរយៈនេះ ព្រមព្រៀងថា ច្បាប់ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់បែបបទនៃវិធានការ SPS នៅក្នុងដែនដីរបស់ពួកគេត្រូវដែលរៀបរាប់នៅឧបសម្ព័ន្ធ ៩ ដែលចូលរួមជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ។ សមាជិក តាមរយៈនេះ ព្រមព្រៀងដើម្បីប្រកដថាច្បាប់អនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ បទបញ្ជា និង នីតិវិធីក្នុងស្រុក ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៩ ដែលមានរួចជាស្រេច អាចរកបាន និងចូល ប្រើប្រាស់បានដោយសមាជិកដែលចាប់អារម្មណ៍ ។

៦. ការកែប្រែណាមួយទៅនឹងច្បាប់អនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ បទបញ្ជា និងនីតិវិធីក្នុងស្រុក ត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃមាត្រា ១១ ។

មាត្រា ៨២.- ការអនុវត្ត និង ការរៀបចំស្ថាប័ន

១. ដើម្បីប្រសិទ្ធិភាពនៃការអនុវត្តជំពូកនេះ គណៈកម្មាធិការអាស៊ានស្តីពីវិធានការអនាម័យ និង ភូតតាមអនាម័យ (AC-SPS) ត្រូវបង្កើតដើម្បីរៀបចំកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការយ៉ាងតិចមួយឆ្នាំម្តងក្នុង ចំណោមសមាជិក ។

២. មុខងារនៃ AC-SPS ត្រូវ :

(ក) សម្របសម្រួលផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានលើបញ្ហាទាំងនោះដែលកើតមានឡើងពីអនាម័យ ឬភូតតាម អនាម័យនៅក្នុងសមាជិក និងមិនមែនសមាជិក និងផ្លាស់ប្តូរ ឬឧទ្ទេសនាមបទបញ្ជា និងស្តង់ដារដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យនៃសមាជិក ដែលអាចប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោលដល់ពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិក ។

(ខ) សម្របសម្រួលសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យវិធានការអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យរួម ទាំងការកសាងសមត្ថភាព ជំនួយបច្ចេកទេស និងផ្លាស់ប្តូរអ្នកជំនាញ ដោយផ្អែកលើហិរញ្ញវត្ថុ សមរម្យដែលមាន និងច្បាប់ និងបទបញ្ជាដែលមាននៃសមាជិកនីមួយៗ ។

(គ) បើអាចទៅបាន រាល់ដំណោះស្រាយបញ្ហាអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ ក្នុងគំនិតសម្រប សម្រួលពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិក ។ AC-SPS អាចបង្កើតក្រុមការងារសម្រាប់ ពិគ្រោះមូលដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីរកឱ្យឃើញ និងដោះស្រាយបញ្ហាដោយឡែកដែលអាចកើត ឡើងពីបែបបទវិធានការអនាម័យ ឬភូតតាមអនាម័យ និង ។

(ឃ) ផ្តល់របាយការណ៍ជាប្រចាំនៃការអភិវឌ្ឍ និងអនុសាសន៍ក្នុងការអនុវត្តជំពូកនេះទៅ ក្រុមប្រឹក្សា AFTA តាមរយៈ SEOM សម្រាប់សកម្មភាពបន្ត ។

៣. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវបង្កើតចំណុចទំនាក់ទំនងសម្រាប់ប្រសិទ្ធិភាពទំនាក់ទំនង និងសហប្រតិ បត្តិការ ។ បញ្ជីចំណុចទំនាក់ទំនងដែលបានចាត់តាំងបង្ហាញនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១០ ។

៤. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវធានាថាព័ត៌មានដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១០ ត្រូវតែធ្វើឱ្យ បច្ចុប្បន្នភាព ។

មាត្រា ៨៣.- ការជូនព័ត៌មានក្រោមស្ថានភាពបន្ទាន់

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវទទួលស្គាល់តម្លៃនៃការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ដោយឡែកក្នុងករណីបន្ទាន់ស្តីពី វិបត្តិ សុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារ រង់ចាំ ការត្រួតពិនិត្យជម្ងឺប៉េស និង/ឬការកើតមានឡើងនៃជម្ងឺ និងវិធានការ អនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យរបស់វា ។

២. សមាជិកត្រូវប្រញាប់ជូនព័ត៌មានទៅចំណុចទំនាក់ទំនងទាំងអស់ និងលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ពេលដែល ស្ថានភាពខាងក្រោមកើតឡើង ៖

- (ក) ក្នុងករណីដែលវិបត្តិសុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារ ជម្ងឺប៉េស ឬការកើតមានឡើងនៃជម្ងឺ និង ។
- (ខ) វិធានការអនាម័យ ឬភូតតាមអនាម័យប្រឆាំង និងប៉ះពាល់ដល់ការនាំចេញ សមាជិកដទៃ ត្រូវបានពិចារណាជាចាំបាច់ដើម្បីការពារមនុស្ស សត្វ ឬរុក្ខជាតិមានជីវិត ឬសុខភាពរបស់សមាជិក នាំចូល ។

៣. សមាជិកនាំចេញត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានតាមលទ្ធភាពដែលអាចទៅបាន បើអាចទៅសមាជិកនាំចូល ប្រសិនបើសមាជិកនាំចេញរកឃើញថា ទំនិញដែលបាននាំចេញអាចមានធុក់ព័ន្ធសំខាន់ទៅនឹងហានិភ័យ អនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យ ។

មាត្រា ៨៤.- សមមូលភាព

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវបញ្ចូលថ្មី និងពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការបន្ថែមលើសមមូលភាពទៅតាមកិច្ច ព្រមព្រៀង SPS និងស្តង់ដារអន្តរជាតិ ការណែនាំ និងអនុសាសន៍ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីសម្របសម្រួល ពាណិជ្ជកម្មរវាង និងក្នុងចំណោមសមាជិក ។

២. ដើម្បីសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម សមាជិកអាចអភិវឌ្ឍការរៀបចំសមមូលភាព និងផ្តល់ យោបល់សេចក្តីសម្រេចសមមូលភាព ដោយឡែកទៅតាមមាត្រា ៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង SPS និងទៅតាម ការណែនាំ ដែលបានផ្តល់ដោយស្ថាប័នស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងតំបន់ពាក់ព័ន្ធដែលមានឈ្មោះថា Codex, OIE, IPPC និង អាស៊ាន និងដោយគណៈកម្មាធិការស្តីពីវិធានការអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យដែលបានបង្កើត ទៅតាមមាត្រា ១២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង SPS ។

មាត្រា ៨៥. សហប្រតិបត្តិការ

១. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ឱកាសសម្រាប់សហប្រតិបត្តិការបន្ថែម ជំនួយបច្ចេកទេស សហការ និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយសមាជិកដទៃស្តីពីបញ្ហាអនាម័យ និងកូតតាមអនាម័យនៃចំណាប់អារម្មណ៍ទៅវិញទៅមក សង្គតភាពជាមួយនឹងគោលបំណងនៃជំពូកនេះ និងការសន្យាដែលមានចែងនៅក្នុងផែនការសមាគមលេខកិច្ចសន្យា។

២. សមាជិកត្រូវពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការបន្ថែមសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងបំបាត់ជម្ងឺរបេស និងជម្ងឺផ្សេងៗ ដែលកើតមានឡើង និងករណីបន្ទាន់ផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការអនាម័យ ឬកូតតាមអនាម័យ ក៏ដូចជាការជួយសមាជិកដទៃឱ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង SPS ។

៣. ក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះសមាជិកត្រូវសម្របសម្រួលការងារសកម្មភាពរបស់គេដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងបរិបទតំបន់ និងពហុភាគី ក្នុងគោលដៅផ្សេងៗការត្រួតពិនិត្យដែលមិនចាំបាច់ និងធ្វើឱ្យអតិបរមាលទ្ធផលនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់សមាជិកនៅក្នុងវិស័យនេះ ។

៤. សមាជិកពីរ (២) ណាមួយអាច តាមការព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមក សហប្រតិបត្តិការលើការអនុវត្តកិច្ចសន្យាតំបន់រួមទាំងទស្សនៈពីជម្ងឺរបេស និងតំបន់ដែលមិនមានជម្ងឺ និងតំបន់ដែលមានជម្ងឺរបេសទាប ឬជម្ងឺច្រើនលើសលប់ ទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង SPS និងស្តង់ដារអន្តរជាតិ ការណែនាំ និងអនុសាសន៍ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្មរវាងសមាជិក ។

ជំពូកទី ៩

វិធានការកែប្រែផលប៉ះពាល់ពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ៨៦. វិធានការការពារ

សមាជិកនីមួយៗ ដែលជាសមាជិក WTO រក្សាសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចក្រោមមាត្រា XIX នៃ GATT ១៩៩៤ និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិធានការការពារ ឬមាត្រា ៥ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកសិកម្ម ។

មាត្រា ៨៧.- ការកិច្ច Anti-dumping និង ប៉ះប៉ូវ

១. សមាជិកបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដោយគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកពាក់ព័ន្ធនឹងបែបបទនៃ Anti-Dumping ក្រោមមាត្រា VI នៃ GATT ១៩៩៤ និង កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តន៍មាត្រា VI កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពន្ធគយ និងពាណិជ្ជកម្ម ១៩៩៤ ដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១A របស់កិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

២. សមាជិកបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដោយគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការឧបត្ថម្ភ និងប៉ះប៉ូវក្រោមមាត្រា XVI នៃ GATT ១៩៩៤ និង កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិធានការឧបត្ថម្ភធន និងប៉ះប៉ូវដែលមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១A របស់កិច្ចព្រមព្រៀង WTO ។

ជំពូកទី ១០

បទប្បញ្ញត្តិរៀបចំស្ថាប័ន

មាត្រា ៨៨.- យន្តការណែនាំ និង ពិគ្រោះ

ការពិគ្រោះអាស៊ានសម្រាប់ដោះស្រាយពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ហាវិនិយោគ (ACT) និងស្ថាប័នត្រួតពិនិត្យការប្រព្រឹត្តតាម (ACB) ដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពី ASEAN Concord II (Bali Concord II) អាចត្រូវបានសម្រេចលើដើម្បីដោះស្រាយវិវាទដែលអាចកើតឡើងពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ សមាជិកណាមួយដែលជាអ្នកមិនមានបំណងប្រើប្រាស់ ACT/ACB អាចឧបសគ្គយទៅលើយន្តការដែលបានផ្តល់នៅក្នុង ពិធីសារអាស៊ានស្តីពីយន្តការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការដោះស្រាយវិវាទ។

មាត្រា ៨៩.- ដោះស្រាយវិវាទ

ពិធីសារអាស៊ានស្តីពីយន្តការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការដោះស្រាយវិវាទ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ នៅទីក្រុងវៀងច័ន្ទ ប្រទេសឡាវ និងការកែប្រែទាំងនោះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះវិវាទដែលកើតឡើងពី ឬភាពខុសគ្នារវាងសមាជិក ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៩០.- ការអនុវត្តស្ថាប័ន

១. រដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEM) ត្រូវ ចំពោះគោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បង្កើត ក្រុមប្រឹក្សាតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន (AFTA) ដោយរួមមាន ការជ្រើសរើសកម្រិតរដ្ឋមន្ត្រីមួយ (១) រូប ពីសមាជិកនីមួយៗ និងអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន។ នៅក្នុងការប្រតិបត្តិមុខងាររបស់ខ្លួន ក្រុមប្រឹក្សា AFTA ត្រូវគាំទ្រដោយកិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ច (SEOM) ។ ដើម្បីបំពេញមុខងារ SEOM អាចបង្កើត ស្ថាប័នទៅតាមការសមរម្យ ដើម្បីជួយពួកគេដូចជា គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលស្តីពីការអនុវត្ត ATIGA (CCA) ។ SEOM ក្រោមការជ្រាមជ្រែងដោយ CCA ត្រូវធានានូវប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងត្រូវសម្របសម្រួល និងគាំទ្រដោយស្ថាប័នបច្ចេកទេសបណ្តាគណៈកម្មាធិការក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២. សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវបង្កើតស្ថាប័នជាតិ AFTA ដែលត្រូវបម្រើជាជំនួយទំនាក់ទំនងសម្រាប់ សម្របសម្រួលការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវ :

- (ក) ផ្តល់ការគាំទ្រទៅ AEM និងក្រុមប្រឹក្សា AFTA ក្នុងការគ្រប់គ្រង សហប្រតិបត្តិការ និង ពិនិត្យឡើងវិញការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ដូចជាជួយក្នុងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ និង ។
- (ខ) ត្រួតពិនិត្យ និងរាយការណ៍ទៀងទាត់ទៅក្រុមប្រឹក្សា AFTA ស្តីពីភាពជឿនលឿនក្នុង ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩១.- ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងដៃនៃអនុវត្ត

១. ដោយយោងទៅលើកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ កិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានទាំងអស់ ដែល មានស្រាប់ មុនពេលចូលជាធរមាននៃ ATIGA ត្រូវតែមានសុពលភាពបន្ត ។

២. សមាជិកត្រូវព្រមព្រៀងលើបញ្ជីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជំនួសក្នុងកំឡុងប្រាំមួយ (៦) ខែពីកាល បរិច្ឆេទចូលជាធរមាន និងបញ្ជីនោះត្រូវភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងបម្រើជាផ្នែកមួយនៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

៣. ក្នុងករណីដែលគ្មានសង្កតភាពរវាងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានណាមួយដែលមិនអាចជំនួសក្រោមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវតែលប់លើ ។

មាត្រា ៩២.- ការកែប្រែ ឬជំនួសដោយកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ

ប្រសិនបើកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិណាមួយ ឬបទប្បញ្ញត្តិដែលចែងនៅក្នុងនោះ ឬបញ្ចូលទៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះត្រូវបានកែប្រែ សមាជិកត្រូវពិគ្រោះថាតើវាអាចក្នុងការកែប្រែកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លើកលែងតែកិច្ចព្រមព្រៀងនេះចែងផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ៩៣.- ឧបសម្ព័ន្ធ ឯកសារភ្ជាប់ និងបរិច្ឆេទនាពេលអនាគត

- ១. ឧបសម្ព័ន្ធ និងឯកសារភ្ជាប់ទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវផ្តល់ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ២. សមាជិកអាចអនុម័តបរិច្ឆេទភ្ជាប់នៅថ្ងៃអនាគត អនុលោមទៅតាមបណ្តាបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៩៤.- វិសោធនកម្ម

- ១. បណ្តាបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចកែប្រែតាមរយៈការព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមកលើវិសោធនកម្ម នៅពេលដែលមានការសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយសមាជិក ។
- ២. ថ្វីបើមានកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះឧបសម្ព័ន្ធ និងឯកសារភ្ជាប់ទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះអាចកែប្រែតាមរយៈការយល់ព្រមលើការកែប្រែដោយក្រុមប្រឹក្សា AFTA ។ វិសោធនកម្មដែលពោលខាងលើត្រូវជាឧបសម្ព័ន្ធទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងបម្រើជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៩៥.- ការពិនិត្យឡើងវិញ

ក្រុមប្រឹក្សា AFTA ឬតំណាងដែលបានចាត់តាំងត្រូវជួបគ្នាម្តងក្នុងមួយ (១) ឆ្នាំនៃកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងបន្ទាប់មកពីរ (២) ឆ្នាំម្តង ឬទៅតាមពេលវេលាសមរម្យដើម្បីពិនិត្យ ឡើងវិញកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សម្រាប់គោលបំណងបំពេញឱ្យបានទិសដៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៩៦.- ការចូលជាធរមាន

- ១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវចុះហត្ថលេខា ដោយរដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ។
- ២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវចូលជាធរមាន បន្ទាប់ពីសមាជិកទាំងអស់បានជូនព័ត៌មាន ឬទីណាដែលចាំបាច់ តម្កល់បរិធាននៃសច្ចាប័នជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន នៅពេលដែលបញ្ចប់នីតិវិធីផ្ទៃក្នុង ដែលមិនត្រូវឱ្យលើសពីមួយរយប៉ែតសិប (១៨០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចុះហត្ថលេខានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ៣. អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានត្រូវជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ដល់សមាជិកទាំងអស់ស្តីពីការជូនព័ត៌មាន និងការតម្កល់បរិធាននីមួយៗ នៃសច្ចាប័នដោយយោងទៅលើកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៩៧.- ការបម្រុងទុក

គ្មានការបម្រុងទុកណាមួយត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយគោរពទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៩៨.- ការតម្កល់ឯកសារ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានតម្កល់នៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវបញ្ជូនជាបន្ទាន់ នូវច្បាប់ចម្លងដែលមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវមួយច្បាប់ដល់សមាជិកនីមួយៗ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីខាងក្រោមដែលបានទទួលសិទ្ធិប្រទានពេញលេញពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗ ខ្លួនបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន ។

ធ្វើនៅ ឆារាម ថៃឡង់ដ៍ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ ជាច្បាប់ដើមតែមួយ ជាភាសាអង់គ្លេស ។

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលប្រ៊ុយណេដារូសាឡឹម

លីម ជក សេង

រដ្ឋមន្ត្រីទី ២ នៃក្រសួងការបរទេស និង ពាណិជ្ជកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ចម ប្រសិទ្ធ

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ី

មារី អែលកា ប៉ាំងហ្គីទូ

រដ្ឋមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យឡាវ

ណាំ វិយារកេត

រដ្ឋមន្ត្រីឧស្សាហកម្ម និង ពាណិជ្ជកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលម៉ាឡេស៊ី

ផ្លុយីឌីន ប៊ីន មហាម៉េត យេសស៊ីន

រដ្ឋមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និង ឧស្សាហកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសហភាពមីហ្គាន់ម៉ា

ស៊ី ថា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការជាតិ និង អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត

។

ផិតថី ប៊ី ហ្វារីឡា

រដ្ឋមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្ម និង ឧស្សាហកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី

លីម ហុង គៀង

រដ្ឋមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្ម និង ឧស្សាហកម្ម

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលថៃឡង់ដ៍

ផនទីវ៉ា នាកាសៃ

រដ្ឋមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្ម

→ សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

វ៉ូ ហ្វឹ ហ៊ុន

រដ្ឋមន្ត្រីឧស្សាហកម្ម និង ពាណិជ្ជកម្ម